

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četr leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge Izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnivo "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se dopošilja do odgovoda. — Udje "Katol. tiskovnega društva" dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnivo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserati in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zutra. — Ne zaprite reklamacije so poštnine prostre.

Stroški ljudskih šol.

(Predlog drž. poslancev Roškarja, Pišeka in tovarišev.)

Ker je ljudska šola za večji del prebivalstva na deželi edino izobraževališče, zato je treba, da se jo z vsem potrebnim temeljito oskrbi.

Za ugoden razvoj šole so med drugim potrebam primerni prostori, ki ugodijo zdravstvenim, kakor tudi vsem drugim zahtevam, neobhodno potrebeni.

Zgraditi takih šolskih poslopij pa stane toliko, da se naloži s tem deželnim občinam breme, ki ga zaradi svojega že tako nepovoljnega finančnega položaja ne bi mogle prenesti.

Mnogo občin je primoranih, da naložijo doklade od 60 do 200 odstotkov in še višje gospodarsko tako že dovolj oslabelim davkopalčilem. Od tega se mora večji del porabititi za to, da se poravnajo stroški za šolo.

Spošno žalostni položaj kmetovalca, globoko zadolženje posestva, nobena nada na boljše življenje, ki žene tudi posestnike v tujino, dokazuje dovolj, da je treba pomoci, da se prebivalstvo na deželi obvaruje pred popolnim obubožanjem.

Da se te žalostne gospodarske razmere zboljšajo, bo prebivalstvo na deželi najraje pomagalo; to tem bolj, ker bo deležno splošne izobrazbe, ki se ji pa mora v najkrajšem času tudi pridružiti strokovni pouk v zemljedelstvu, če tudi v primerni meri.

Razvidno je, da se bodo visoka šolska bremena še povečala, ako se vsem potrebam ugoditi. Ravno tako se da dokazati, da mnogo občin sploh ne more nositi velikanskih šolskih bremen.

Zato je resna dolžnost države, da temu odpomore.

Podpisani stavijo predlog:

Visoka zbornica naj sklene:

C. kr. vlada se pozivijo, da predloži zakonski načrt, po katerem se § 62 državnega šolskega zakona v tem smislu spremeni, da mora tudi država k zgradbi in vzdržavanju ljudskih šol prispetati.

Roškar, Pišek in tovariši.

Državni zbor.

Glasovanje o Šušteršičevem predlogu, da se zabrani odiranje bosanskih in hercegovinskih kmetov po ogrski banki, je naredilo na celo zbornico velikanski utis. Vlada je imela samo pet glasov večine in to so bili glasovi petih ministrov! S tako večino se ne da vladati, to pripoznavajo vlada in vladne stranke. Da bi opozicijo potolažili, pravijo ji, da se na jesen zgorde velike spremembe na ministrskih

stolih. Nekateri bi res radi popustili strogo in odločno opozicijo, med njimi tudi Ploj, ker se boje novih volitev. Vlada žuga namreč tudi z razpustom državnega zabora. Toda opozicija bo pod vodstvom dr. Šušteršiča šla svojo pot naprej ter se pri proračunu vlado parkrat ostro zgrabilna.

Po Šušteršičevem predlogu je prišel na vrsto rusinski predlog, v katerem se pritožujejo Rusini nad jezikovnim zatiranjem od strani Poljakov; češki predlog zaradi preiskave proti češkemu rektorju v Pragi; in poljski predlog zaradi odškodnine Turčiji za Bosno in Hercegovino.

Ko je zbornica dokončala razpravo o teh predlogih, nadaljevala je kotovano finančno razpravo ali razpravo o novih davkih. Finančni minister hoče namreč novih davkov, da napolni državne in deželne kase.

Poslanec Korošec je stavil še nujni predlog zaradi podporo občinam Virštanji in Drensko rebro, katere je tudi zadeva toča.

Poslanec dr. Benkovič je v seji dne 11. t. m. interpeliral ministra za notranje zadeve radi volilnih nerednosti pri volitvi v okrajni zastop laški, radi začetavljenja slovensčine pri okrajnem glavarstvu v Brežicah in radi varnostnih odredb pri vsemenski turnarski slavnosti v Brežicah dne 18. julija t. l. oziroma radi prepovedi te slavnosti.

V seji 12. t. m. je posl. dr. Benkovič stavil nujni predlog za podporo in odpis davka posestnikom v Jurkloštru in Marija Gradec, ki so bili poškodovani po toči in viharju dne 26. maja t. l.

Poslanec Pišek je interpeliral pravosodnega ministra zaradi sodišča v Marenbergu, ki je slovenskega učitelja Hrena z Mate z žandarji gnalo v Marenberg in ga oobsodo na globo, ker ni hotel sprejeti nemškega povabila. Stvar spada sicer v Ježovnikov okraj, a Ježovnika ni bilo na Dunaju, da bi storil svojo dolžnost.

Poslanec Roškar je stavil predlog, naj predloži vlada zakonski načrt, s katerim se § 62 državnega šolskega zakona v tem smislu spremeni, da bo tudi država prispevala k zgradbi in vzdrževanju ljudskih šol.

Poslanec Pišek zahteva od finančnega ministra, da se vsi finančni uradi v področju mariborskega finančnega ravnateljstva poslužujejo slovenskih tiskovin in slovenske stranke zasljušavajo v slovenskem jeziku.

V proračunskem odseku sedi letos izmed štajerskih poslancev samo dr. Ploj. Toda svojih dolžnosti v tem odseku ni izpolnjeval. Udeleževal se ni vedno posvetovanj in kadar je bil navzoč, ni se zavzemal za slovenske težnje. Celo zadeve, da nam hočemo vrniti novega nemškega okrajnega nadzornika za Spodnji Štajer in da je ta zahtevo tudi v proračunu, se ni spomnil. Za to pa je tem bolj hvale-

vredno, da je kranjski poslane Gostinčar to stvar spravil v razpravo ter predlagal črtanje dotične svote za nemškega nadzornika. Dr. Ploj pri glasovanju niti ni bil navzoč in tako je postavka ostala v proračunu, Spodnji Štajerci pa dobijo novega nemškega okrajnega šolskega nadzornika.

Vladni predlog o novih davkih se je brez glasovanja odkazal takozvanemu finančnemu odseku. Izmed Slovencev gresta v ta odsek dr. Žitnik in dr. Korošec.

Potem je prišel na vrsto češki nujni predlog, naj se predloži poslanski zbornici obris nameravane ustave za Bosno in Hercegovino. Izmed Hrvatov sta govorila ob tej priliki dr. Laginja in Perič. Zbornica je odrekla predlogu najnost.

Na to se je začela razprava o proračunu. O tem še bomo poročali.

Začetkom seje dne 15. t. m. je predlagal dr. Korošec, naj se peticija občine Orehovalce pri Mariboru za ustanovitev posredovalnice za prodajo živine za slovenske dežele dobesedno natisne v stenografičnem zapisniku. V utemeljevanju je navajal, da posredovalnica na Dunaju nam Slovencem popolnoma nič ne pomaga, ampak le živinorejem iz Nižje Avstrijske, Češke in Poljske. Ker namerava vlada to posredovalnico bogato z denarjem podpirati, za to bi bilo potrebno, da se enaka posredovalnica osuže za slovenske dežele. Le tako bodo naši živinorejci deležni v to srhu iz državnih blagajn izdanega denarja.

Politični ogled.

— Deželni zbor goriški bo razpuščen. Kakor se poroča z Dunaja, se je ministrstvo, ker je izključeno vsako sporazumljene med deželnozborskimi strankami, odločilo za razpuščenje goriškega deželnega zabora v najkrajšem času. Nove volitve se bodo vrstile v jeseni.

— Češki minister Začek je podal svojo ostavko, ker je pri glasovanju o bosanski agrarni banki drugače glasoval kakor Slovani. Cesar je ostavko odbil in tako ostane Začek še nadalje v Bienerthovem kabinetu.

— Slovenci v Trstu. Zadnjo nedeljo, dne 13. t. m. so se vrstile po novem volilnem redu volitve za občinski zastop, ki je ob enem tudi deželnih zbor, za mesto Trst in okolico iz splošne skupine. V okolici so na prvi mah zmagali slovenski kandidati. V mestu samem pa ni bil noben kandidat izvoljen, ampak povsed je treba ožih volitev, ki so se vrstile včeraj, dne 16. junija. Slovenci pridejo tudi v mestu samem v 8 slučajih, to je pri polovici mandatov, v ožjo volitev. Kakor izvemo iz državnega zabora, je naredil

PODLISTEK.

Gospod poročnik.

(Slika iz vojske življenja.)

(Konec.)

"Lojzek, drugače ni kazalo. Ampak sedaj sem tuhtal, kako bi te iz teh klešč spravil. Prioveduj, kaj se je zgodilo!"

"Pojdiva", odvrne tovariš.

In gredoč po polju, prioveduje, kaj se mu je prijetilo.

"Vraga", reče važno stotnijski krojač. "Ordonanc ne sne s pismom v vas, drugače bo slabo. Glej — tam ga vidim. Ti greš tod k vinogradom, jaz ga pa dohitim."

In odšel je.

"Hej", kliče Zvorec že od daleč ordonancu. "Ti neseš pismo v vas?"

"Da, za poročnika Pečka".

"Daj meni pismo! Jaz grem itak k njemu, da mu dam ta plăšč. Prihranši si pot in pozno je že tudi."

Ordonanc, ki se je strašansko jezik, da je moral zvečer še v drugo vas, je bil tega vesel.

"Tako", de Zvorec zadovoljen. "Idi sedaj nazaj in reči korporalu, da ga pusti moja babica lepo pozdraviti. On bo že vedel!"

"Dobro!" odvrne mož udano in se vrne.

Poveljnik straže je bil silno jezen, ko je sprejel ta pozdrav.

"Sto in pol zlodejov, tako razdaljenje. Kaj mene njegova babica briga", je grmel. "Čakaj dečko, dobim že te! — Vi pa", se obrne k ordonancu, "vi ste pa kobilica, oseł, živinče, kakoršne sploh videl nisem".

Tako je moral nek drug, prebrisanejši oditi v so-

sedno vas in javiti, da se nek vojak potiče tam okrog v poročnikovi uniformi. Prvi poročnik, ki se prikaže, se mora zapreti. Tudi patrulje se naj odpošljejo v okolico.

Med tem sta Režibabo in Zvorec prišla v vinogradu skupaj. Počivala sta dobre pol ure, ker je bilo grozdje slučajno prav okusno. Nato sta se plazila previdno skozi vinograde k vasi.

Prišla sta že do vaškega plotu, kar se začuje lajanje psa in nek človeški glas pravi:

"Aj, lopovi, že prihajajo, da nam pokradejo grozdje".

Na te besede plane nek mož naprej in za njim kakih pet ali šest drugih, vsi oboroženi s palicami.

Začudijo se pa, ko zagledajo vojaka in častnika.

"Kaj pa delate tukaj?" vpraša konečno vojaka.

Nasproti kmetom dobi Lujzek zopet pogum.

"Nú", reče zlovoljno. "Ako vas ni najti v vasi, vas moram iskati zunaj. V takih položajih slišite v hiše, razumete?... Brizgalna se mora takoj pripeljati pred stražo in se dati službujočemu častniku na razpolago. Ste slišali? Takoj!"

Ostri ukaz Režibabe ni zgubil učinka.

"Kakšne homatije so vendar s to brizgalno. Nú, pojrite in zavlečimo jo hitro tja".

Naša junaka si oddahneta.

Ravno sta se menila splaziti v vas, kar se začuje osoreni, "stoj!" in v hipu sta bila obkoljena od vojakov.

Smukniti skozi noge vojaku je bila prva misel Zvoreca. Ampak neka železna roka ga je pograbila za vrat.

"Kolega, skozi ljudi se ne gre", pripomni s strašansko ironijo lastnik te roke.

Sedaj je bilo konec vseg. Za nekaj minut sta že stala v stražnici.

Vendar, kako presenečenje!

Slažbujoči častnik iz sosedne vasi je bil tu kot jetnik.

Kako se je to zgodilo?

Častnik je hotel namreč še osebno govoriti z gospodom Lujzkom in se je napotil k njemu. Med tem je prišlo poročilo radi našemljenega poročnika. Zato so obdržali tega, ko se je prikazal na stražnici. Nič ni pomagalo spričevanje.

"Ali jaz sem vendar častnik, pravi častnik", klikne razlučeno jetnik.

"Seve, to pove lahko vsak. Mi že vemo, kaka je ta stvar", mu je bil odgovor.

Kaj naj počne? Mora se udati.

"Torej zahtevam, da pokličete takoj gospoda poročnika Pečka... Ga poznate?" Zapove poveljniku straže.

"Sveda!"

"Dobro! Storite, kakor želim!"

Podčastnik pošlje po poročnika Pečka.

Med tem pripeljejo Lujzeka in Tineka.

"Nesrečen!" reče vjeti častnik. "Ali že ne bo konca vašim burkam? Zdi se mi, da sem mesto vas tukaj vjet. Recite torej podčastniku, da ste vi tisti, katerega naj vjame, ne jaz."

To ni bilo več potrebno. Režibabo je bil poznan tako dobro pri polku, da so ga takoj spoznali.

Podčastnik je stopil pred častnika, salutiral in reklo:

"Gospod poročnik, vidim, da sem se zmotil. Prosim pokorno odpuščanja!"

"Nič ne deno", odvrne dobrovoljno častnik. "Prav za prav ste se obnašali povsem pravilno in previdno."

<p

izid volitev v Trstu na državne poslance mogočen vt's. Slovenski poslanci so istrskim tovarišem iskreno čestitali na izidu. Slovani se veselijo, da je Trst na tako sijajen način pokazal svoje slovensko lice. Nemci in Italijani pa so razdraženi, ker se jim ne izpolnjuje njih srčna želja, da bi Slovenci kmalu izginili s površja.

— Na Ogrskem je, kakor znano, ministrstvo Wekerle-Košut dalo ostavko. Cesar je poveril ministrstvu, da nadaljuje svoje posle, dokler se ne sestavi novo ministrstvo. Toda Ogori so hoteli, da se zavleče sestava do jeseni, ker takrat imajo orožje v rokah, da izsilijo nove dovolitve za bodočo samostalno ogrsko državo. Dovoliti je treba rekrute in izvoliti delegacije. A cesar je izprevidel to nakano in želi, da se kmalu izvrši sestava novega ministrstva. Košutovi hočejo stopiti v novo ministrstvo le, če se jim dovoli I. 1911 samostalna ogrska banka in pa narodno-mažarske zahteve glede jezika pri armadi. Vendar kronska noče o teh rečeh nič vedeti in sedaj se je začela krhati sloga med Košutovci samimi. Nekateri bi radi brez vseh dovolitev vstopili v vlado.

Mala politična naznanila.

Dne 9. junija: V Antwerpnu se je 6. t. m. Belgiji slovesno priklopila Kongo-država. Stem je postala Belgija velesila. — Francoski mornariški svet je sklenil vojno brodovje pomnožiti. Letošnjo leto bo imela Francosca 45 oklopnic. — V angleški Indiji so nastali zelo nevarni nemiri.

Dne 10. junija: V Poznanju se je ustanovila nova poljska demokratična stranka. Vodita jo Korfanti in Kulerški. — Ogrski listi namigavajo, da se je v predvečerjajnih avdijencah krona odločila za to, da ostane na vlasti Wekerlovo ministrstvo z malimi izprenembami. — Turški sultan je potrdil včeraj 15 smrtnih odsob. Reformna organizacija v Makedoniji bo odpravljena. — Pri letošnjih cesarskih vajah se predeli vsaki pehotni diviziji artillerijska brigada, štiri poljske in dve havbici bateriji. Artillerija se letos tudi udeleži vaj s povisanim stanjem. — Ruski ministrski predsednik Stolypin se na željo nemškega cesarja v Makedoniji bo odpravil. — Na Kubi je velika vstaja. Vlada Zedinjenih držav ne pusti objavljati nikakih poročil o vstaji, ki se vedno bolj širi.

Dne 11. junija: Cesar je sankcijonal postavil, katero je sklenil deželnih zbor kranjski v varstvo planin in povzdigo planinstva. — Turčija je baje poslala velevlastim spomenico, ki naznana, da Turčija takoj napove Grški vojsko, ako zasede Kreto. — Srbski princ Jurij je vložil na kralja in na ministrskega predsednika prošnjo, da sme izstopiti kot častnik iz srbske armade. — Na Kubi je velika vstaja. Vlada Zedinjenih držav ne pusti objavljati nikakih poročil o vstaji, ki se vedno bolj širi.

Dne 12. junija: Poroča se, da odstopi v kratkem raski ministrski predsednik Stolypin skupno z zunanjim ministrom Izvolskim. — Letošnje poletne vaje angleške mornarice bodo velikanske. Najeli so 40 ladij, ki bodo brodovju sledile s premogom. — Turška vlada je naprosila velevlasti, naj odpravijo I. 1905 uvedeno finančno nadzorstvo v Makedoniji. Avstro-Ogrska, Nemčija in Angleška podpirajo Turčijo. — Češki deželní odbor je sklenil, da najame 10 milijonov krov posojila za tekoče izdatke.

Dne 13. junija: Turčija se hitro pripravlja za morebitno vojsko z Grško. — Listi poročajo, da namerava avstro-ogrski poslanik grof Berchtold v Petrogradu zamenjati svoje mesto z londonskim poslanikom. — Angleška baje namerava opustiti svojo protinemško politiko in se približati nemškemu in avstrijskemu cesarstvu. — Angleškega konzula na Turškem je na potovanju napadla neka tolpa, ki je streljala in hujskala prebivalstvo nanj. Konzul se je nahajjal s svojo slugo v smrtni nevarnosti in je le s težavo pobegnil. — Španski kralj je začel odločno vplivati na povzdigo hravnosti. V Madridu, Sevilli in po drugih mestih se morajo na njegov ukaz zapreti plesišča že ob pol iuri, med tem ko so bila odprta prej cele noči. Nastopil je tudi proti nenravnosti gledaliških igralnik.

Dne 14. junija: Angleški admiral Gamble-paša, ki ima nalogo preosnovati turško mornarico, namerava baje resno odpluti s turškim brodovjem na povelje vlade pred Kreto. — Grška bo baje v enem tednu zbrala v Tesaliji 30 tisoč mož. — Volitve v novi goriški deželnem zbor bodo meseca avgusta ali septembra. — Ministrski predsednik Bienerth je bil včeraj dolgo časa pri cesarju v avdijenci, kjer mu je poročal o zadnjih dogodkih v državnem zboru. Cesar je vladu pohvalil. — Na južnem Francoskem je bil grozen potres. Razrušenih je pet vasi.

In pokaže na Režibabo.

„A tako!“ se nasmeje podčastnik. „Dragi moji, mi ne rabimo brizgalne, peljite jo zopet nazaj!“

„Kaj, zopet nazaj?“ reče jezno kmet. „Kaj je to?... Smo znabiti vaši norci?“

„Pomirite se“, reče častnik. „Bila je pomota. Peljite jo nazaj, saj je to kmalu gotovo!“

„Če od nas kateri naredi tako neumnost... nū...“ momlja kmet z glavo majaje in odide.

„Režibabo, Režibabo, to bo pa masten račun“, reče resno podčastnik.

Poročnik Pečka, ki je prišel kmalu za tem, se ni malo čudil.

„Moj dragi Lujzek, sedaj boš pač dobil malo ričeta“. Obadvaj zločinka ostaneta čez noč v stražnici.

Druži dan je prišlo v polkovnem povelju, da sta kaznovana: sluga Lujzek Režibabo in stotniški krojač Tinck Zvore, vsak devet dni strogega zapora. To kazen morata odseteti po manevru.

To je bila „znamenita odhodnica“ obeh, zauščanje vojaške službe.

Koliko je žrtev, se bo še le zvedelo. — V Petrogradu je zgorel veliki tovorni kolodvor Nikolajske železnice. Kolodvor je bil začagan, da se prikrije velika poneverjenja.

Razne novice.

* **Cenjene naročnike opazarjam, da se z današnjo številko list vsem naročnikom, ki še niso plačali naročnine za leto 1908, ustavi.**

Upravnštvo.

* **Javna zahvala za blagohotni dar v znesku 100 K, ki so ga ravnonkar poslali prevzeti knezoškof dr. Mihael Napotnik, „Podpornemu društvu organistov“. Ker so se načrti ud prevoženi gospod knezoškof že tretjikrat na tako ljubezljiv način spomnili, izreka podpisani v imenu vseh ponižno vdanih organistov lavantske škofije najtopljejšo zahvalo in stoteri Bog plačaj!**

Karol Bervar, predsednik.

* **Promocija.** Včeraj je bil na Dunaju promoviran za doktorja vsega zdravilstva Anton Heric, doma iz Vučjevasi pri Ljutomeru.

Castna člana. Slovensko katoliško akademično društvo „Danica“ na Dunaju je imenovala dr. Susteršiča in dr. Žitnika svojim častnim članom ob prilikli ustanovitve-slovanske lige katoliških akademikov.

Imenovanja. Pristar južne železnice Schnepf v Mariboru je imenovan za postajenčnika v Rušah. — Dr. Valentijn Kermavner iz Celja je imenovan za referenta pri davčnem oddelku mariborskega okrajnega glavarstva.

Iz učiteljske službe. G. Leopold Viher, učitelj v Dobru je nastavljen na ljudski šoli v Skalah. Stalno je upokojen učitelj Andrej Simonič v Cmureku.

* **Učiteljska mesta.** V političnem okraju okraju Ljutomer so razpisana: Na petrazredni ljudski šoli pri Mali nedelji mesto učitelja oziroma učitelje s prostim stanovanjem; na petrazredni ljudski šoli pri Št. Jurju ob Ščavnici mesto učitelja. Prošnje do 10. julija t. l.

* **Letošnji novomašniki lavantske škofije.** Novo mašo bodo darovali č. gg. četrtoletniki: Kren Franc, pri Sv. Ilju v Slov. gor., dne 1. avg., pridiguje preč. g. Davorin Roškar, župnik pri Sv. Florjanu pod Bočem. Kuhar Anton, pri Sv. Petru in Pavlu v Ptiju, dne 8. avg., pridiguje vlč. g. Franc Letonja, kaplan v Šmartnem pri Slovenjgradcu. Rampre Franc, v Stopercu, dne 8. avg., pridiguje vlč. g. Janko Širec, kaplan istotam. Rop Franc, pri Sv. Lenartu v Slov. gor., dne 8. avg., pridiguje preč. g. Gašpar Zernko, župnik v Puščavi. — Č. gg. tretjeletniki: Baznik Ivan, pri Sv. Križu pri Kostanjevici na Krškem, dne 1. avg., pridiguje vlč. g. Anton Penič, kaplan pri Sv. Rupertu nad Laškim. Erhatič Martin, pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji, 22. avg., pridiguje preč. g. Miroslav Horvat, župnik pri Sv. Lovrencu nad Mariborom. Geratič Ivan, pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor., dne 15. avg., pridiguje vlč. g. Ivan Zel, kaplan pri Sv. Jakobu v Rožu na Koroškem. Lassbacher Anton, v Negovi, dne 15. avg., pridiguje vlč. g. Ivan Vogrinec, kaplan v Braslovčah. Škofič Marko, pri sv. Martinu pri Vurbergu, dne 22. avg., pridiguje mil. g. Franc Moravec, kanonik in stolni župnik v Mariboru. Žagar Ivan, pri Sv. Petru v Savinjski dolini, dne 8. avg.; pridiguje vlč. g. Paul Žagar, kaplan v Gornji Polškavi.

* **Za dijaško kuhičino v Mariboru** so darovali sledi dobrotvorni in dobrinice: Okrajna posojilnica v Ormožu 40 K; posojilnica v Slatini 30 K; Jurkovič Mart, dekan 10 K; Radoslav Marzidovšek, voj. kur. 10 K; posojilnica in hranilnica v Šmarju 80 K; Voglar Radoslav, organist, nabral na gostišču Anton Brexner pri sv. Barbri nižje Maribora, 16 K 20 v; Zacherl Fran, učitelj, nabral na gostišču Babič-Puconja v Ljutomeru 15 K 60 v. Slavič, župnik, 2 vreči krompirja; od sv. Ane dve vreči jabolk. — Vsem dobrinikom in dobrinicom stoteri Bog plati!

* **Društvo.** S. K. S. Z. je te dni razposlala formulje za statistiko društev, ki je naj blagovolijo p. n. članice takoj izpolniti ter poslati S. K. S. Z. v Maribor. Mnogo društev že dolgo ni naročilo obmejnega koleka. Naročajte ga. Vsako pismo naj bo kolekovano z obmejnimi kolekom. Vsako društvo naj priredi letos eno predstavo na kerist Družvenemu domu v Št. Ilju. Pri vsaki priložnosti agitirajte med svojimi člani-prijatelji in znanci za naše časopise: „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, „Straža“.

* **Pozdrav mladenke** Kristine Vraz na mladeničkem shodu v Cerovcu dne 13. t. m.: „Spoštovani zborovalci! V imenu svetinjskih mladenec vas danes pozdravljam s prisršnim veseljem, dragi mladeniči, ki ste se v takoj obilnem številu zbrali od blizu in daleč, da zborujete tukaj na rojstnem domu nepozabnega pesnika Stanka Vraza. Bodite nam iskreno pozdravljeni.

Tukaj se je rodil ta veliki mož, kateri si je, posebno med brati Hrvati, nesmrtno proslavil svoje ime, a tudi Slovence ga ne zabi. Ne bom našteval njegovih zaslug za slovenski narod, saj so kolikor toliko že vsakemu znane. In tukaj naj teče zibel mladinskega gibanja za našo dekanijo. Ali je to brez pomena? Gotovo ne, saj nam je Stanko Vraz, katerega rojaki smo, v märsičem res pravi vzor.

Poučili in navdušili se boste danes zlasti vi, vrlji mladeniči, ki imate dobro srce in krepko voljo v vsem, kar zadeva vašo katoliško-narodno izobrazbo. Le v tem dobro poučeni in navdušeni lahko nastopite resen boj z zagrizenimi sovražniki in nasprotniki našega versko-narodnega preprčanja.

Me mladenke pa ne bomo zaostajale za vami. Pridružiti se hočemo vam ter vas po svojih možeh podpirati v tem, nekdaj ne, a dandanes tako potrebnem boju. Z združenimi možmi vzamimo v roke meč prave izobrazbe in vsi naši versko-narodni školjivci nam ne morejo kaj. Delujmo složno, srčno in odločno, zaupajoč v Boga, in zmaga bo

gotovo naša, saj kdor zaupa v Boga, je močen kot lev in ne bo nikdar osramočen. Pri vsem pa se spominjam besedi pesnika, ki pravi:

Nikoli narod ne zagine,
če tudi ga ves svet tepta;
ki poln kreposti je vrline,
poln vere v sebe in Boga.

Potem naj le sovražniki
preté nam krog in krog;
saj mi smo domu stražniki,
in stražnik bo mu Bog!

Konferentisti, zbrani dne 7. junija t. l. na dekanijski konferenci v Kozjem, so darovali 41 kron za obrambno delo obmejnih Slovencev.

Slovenskim pesnikom! Za dan obmejnih Slovencev rabimo navdušeno „pesem obmejnih Slovencev“, ki se bi pela po vseh naših društvi in ki bi postala himna obmejnih Slovencev. Najboljša došla pesem naj bi bila budnica obmejnih Slovencev, klic po samoobrambi, krepak poziv na boj proti sovragu naroda. Ko dobimo pesmi, sledi enak poziv slovenskim skladateljem. Pesmi naj se do 1. julija pošljejo uređništvu „Slovenca“ v Ljubljani.

* **Odvečniški tarif** se je časovnim razmeram primereno preustrojil z naredbo justičnega ministrstva od 3. junija t. l. Posebno se je odpravilo posamezne prednosti, katere so uživali odvetniki po nekaterih večjih mestih v primeri s svojimi tovariši po manjših krajih.

* **Zelo pristransko** postopek c. kr. družba za deželno konjerejo na Štajerskem. Svoje oglase objavlja le v nemških listih in v Štajercu. Nehote se nam vsiljuje misel, da c. kr. družba za deželno konjerejo prezira Slovence, druge si takega postopanja ne moremo tolmačiti. Zato pa družbo uljudno vprašamo, ali je ustanovljena samo za Nemce in nemškutarje, in ali so naj Slovenci izključeni od njenih dobrot? Prosimo pojasnila!

Südmärkino naseljevanje. Najhujša rana, ki jo je Südmärkina zadal Slovencem, je pokupljena slovenska zemlja, na katero nam je naselila protestantske Nemce. Dosedaj je pokupila skupno 800 oralov, lani 140 oralov. Naselila je skupaj 28 familij z 170 dušami, lani 6 družin z 36 dušami. V Št. Ilju samem je pokupila 600 oralov in naselila 22 družin z 136 člani, v Marenbergu je kupila 200 oralov in naselila 6 družin z 34 člani. Od leta 1906 do konca 1908 je v ta namen izdala 207.000 K. To je žalostna povest potujene zemlje!

Südmärkina dvajsetletnica mora vdramiti tudi najmirnejšega in najbolj zaspanega Slovence, da stori, kar je v njegovih močeh, v rešitev slovenske domovine. Če se odločno ne postavimo v bran ne samo z besedami, temveč pred vsem z dejanji, bo nemški Mihel prodiral vedno bolj na jug. V njegovem spremstvu ni samo tisti, ki povsod vseva v tla vseňemško frankfurterico, ampak tudi nemški protestantovski pastor. Torej bodi naše geslo: v obrambo rodne zemlje in podevovane vere!

* **Delavni hofrat.** Pretekli teden se je vršila v proračunskem odseku, v katerem sedi izmed štajerskih Slovencev samo Ploj, razprava glede mesta nemškega okrajnega nadzornika za Sp. Štajer. To je zopet nov atentat Nemcev na slovenski Sp. Štajer, katerega bi moral hofrat Ploj, kot štajerski poslanec, odvrniti. Toda Ploj je molčal. Edini kranjski poslanec Gostinčar se je izrazil proti temu in zahteval, da se to ne sprejme, toda je s svojim predlogom propadel, kar dovolj kaže nedelavnost Ploja. V vseh krajih veliko, popolnoma upravljeno ogorčenje nad takim delovanjem slovenskega (?) poslanca, ki takoreč skrbti za ponemčenje Spodnjega Štajerja. Kaj bo porekla k temu teta „Sloga“?

* **Agenta Verasa,** ki je na nelep način agitiriral na Studencih za generala Kukovca z blaženo nemščino, zagovarja tudi — „Sloga“. Čudimo se! Nje dolžnost bi bila, da tudi ona resnico poroča in razkrije nelepo dejstvo zastopnika slovenske (?) banke. Toda ona ga v velikem narodnem navdušenju še roko v roki z lažnjivim „Nar. Dnevnikom“ zagovarja. Spominjam se pregovora: „Povej mi, s kom občuješ in povem ti, kdo si“. pride še lahko dan, ko bomo slišali „Sloga“, ki bo klicala z novim deželnim poslancem Kukovcem: Več nemščine!

Woschnagg — Schuft — zaušnica — Sokol. Šoštanjski Woschnagg je dal pretekli dni opraviti nekaj celjski sodniji. Učitelj Aistrich je namreč proti njemu kandidiral s plakati, v katerih je pozivljal Nemce, naj ne volijo slovenskega renegata. Aistrichu in njegovim privržencem so pa celjski kličov

sodnik d. s. s. Erhartič Stigerja za „Schufa“ in za zaušnico na 120 K kazni.

* „Südmarka“ je obhajala dne 6. t. m. v Gradcu svoj 20. občni zbor. Za razširjanje nemščva je uporabila dosedaj eden milijon kron. Več kot 400.000 K je izdala kot darove, več kot 500.000 K je uporabila zato, da pridiobi nemške gospodarske postojanke. — Priznati se mora, da so Nemci v podpirjanju svojih društev res požrtvovalni. Slovenci sicer nismo tako bogat narod kakor je nemški, a nekoliko bolj požrtvovalni bi že tudi lahko bili, kjer se gre za dobro stvar. Ako se hočemo uspešno boriti proti našim narodnim zatiralcem, moramo imeti tudi sredstva na razpolago. Zato pa naj ne bo nobenega zavednega Slovenca, nobene zavedne Slovenke, ki ne bi vsaj nekaj po svojih denarnih zmožnostih daroval za obmejne Slovence.

* Mesto Gradec je poslalo na mesto bivšega železniškega ministra Deršate, ki je odložil svoj mandat, ko je postal Lloydov predsednik, mariborskega deželnega poslanca Wastiana v državni zbor. Prve volitve so se vršile 8. junija. Proti Wastianu sta kandidirala krčanski socialec Neunteufel in soc. demokrat dr. Schacherl. Wastian je prišel s krč. socialem Neunteufelom v očjo volitev, ki se je vršila v soboto dne 12. t. m. Soc. demokrati so delali na vse kriplje za Wastiana, Neunteufel je že prej odstopil od kandidature in tako je Wastian lahko zmagal. Deželnemu poslancu dr. Kukovcu pa čestitamo, da se druži z ljudmi, ki so vse svoje moči zastavili za istega Wastiana, ki so ga pred dvema leti v Mariboru vrgli.

* Za S. K. Z.: Kot odgovor na napade liberalnega časopisa g. deželnih poslancev Meško 5 K. Hvala!

* Za obmejne Slovence: Vesela družba, zbrana v društvenem domu bralnega društva na Gomilskem 11 K 73 v. Živelj!

* Za Društveni dom v Št. Ilju: Vojaški kurat č. g. Rade Marzidovšek 10 K. Posnemajte!

**Rojaki! Slovenke! Društva!
Spominjajte se z darovi „Šentiljskega doma“!**

Mariborski okraj.

m Pred mariborske porotnike pride v soboto 19. t. m. urednik ptujskega Štajerca Karl Linhart. Toži ga celovški odvetnik dr. Brejc.

Prva žrtev pri stavbi novega dravskega mostu v Mariboru, je bil v sredo dne 9. junija t. l. 45 letni delavec Franc Hausenbach, kateri je iz odra tako nesrečno padel, da se je na desni nogi težko poškodoval in ga je moral rešilni voz odpeljati v bolnišnico.

m V Rušah je umrl v soboto 12. t. m. abiturient celjske gimnazije Franc Gril, ki je dovršil vse razrede z odliko. Skoda mladega življenja in vrlega Slovenca. Bog mu izpolnil lepe nade, ki jih je gojil v svojem dobrem sreu! N. v. m. p.

D. M. v Puščavi. Na binkoštni pondeljek in v nedeljo dne 6. junija smo se zbrali v lepem številu pri gostilni g. Josipa Brezonelija v Činžatu, kjer so nam naša pridna dekleta in fantje priredili prav lepo zabavo. Dekleta so nastopila kot igralke že drugokrat na gledališkem odru in sicer s prekrasno igro „sv. Cita“. Pri tej igri smo videli Čitino veliko zasmehovanje, ki ga je moralata prestati v službi zaradi pobožnosti od svojih sposobin in dekeli, ki so jo celo tako daleč pri gospej očnile, da je mogla od hiše. Pa kmalu se je izkazala njena nedolžnost, in bila je imenovana za angelja tiste hiše. Igra je bila res zelo gulinljiva, ker je sleherna igralka svojo ulogo častno rešila. Za tem so se pokazali fantje svojo spremnost, ko so igrali burko „Krčmar pri zvittem rogu“. Tukaj pa že ni bilo drugače, da si se moral prav pošteno smejeti. In glavni povzročitelj smeha je bil seveda krčmar, ki je bil v nedeljo med mašo od dveh postopačev ogoljufan, od brivca zavratno ostrižen, in nazadnje od svojega soseda lepo potolažen. Vsa čast igralkam, in igralcem. Še nekaj ne smemo pozabiti namreč: lepega petja glas, ki smo ga slišali pred, med in po igrah iz odra. V obče se glasi želja pri nas, le večkrat nas še tako razveselite.

m Hoče. Iz popotne torbe. Na svojem potovanju okoli po svetu zajdem na dan Sv. R. T. tudi v Hoče. Ko se takole spreham, zagledam naenkrat gručo ljudi skupaj; grem bliže in vidim slavne „fajferberkare“, kako gledajo pri „Depotkamri“ nepremično na nekega govornika. Poslušam, ia kaj čujem? Neki mož se strašno trudi govoriti po nemško, a je take kolobocije skup spravil, da ga gotovo niti polovica ni razumela. Ko se te ceremonije končajo, pa zakričijo „fajferberkari“ na povelje trikrat: heil, heil, heil! Ali so te besede veljale nemškim piklhaubarjem, tega ne vem, ali dosti žalostno je in sramota, da nas na naši domači zemlji očividno izvajajo. Kakor sem pozneje zvezel, ni v „fajferberu“ niti enega Nemca. Potem takem je pač škandal, da se dajo kmetje komandirati od priseljenega trgovca Stanitza. Hočki možje, kar Vas je še poštenih in narodnih, zdramite se in ne dopustite, da bi se izzivalo v Hočah s „heil“ klaci. Ker sem zadnjič bral, da se v Slivnici tudi s tem precej odlikujejo, jo mahنم tudi tje ob prilik. Če se bo spet kaj nabralo v mojo popotno torbo, tedaj Vam g. urednik spet kaj pišem. Do tedaj zdravi!

m Sv. Križ pri Mariboru. V nedeljo dne 13. junija je pri nas močno divjala nevihta s točo ter napravila tudi veliko škode. Popoldne od 4.—5. ure je puščala strela v hišo kmeta Filipa Galunderja, pa k sreči ni napravila nobene značne škode, le dimnik, skozi katerega je letela strela, se je nekaj porušil, ter streho poškodoval. V hiši in kuhinji je bilo isti čas 6—7 oseb. Največja sreča je pa, da strela ni nikogar ubila, ko je že letos spomlači enega na njivi ubilo, ko je grude tolkel. Toča je tako padala, da je

bilo vse belo po tleh. Se danes je toliko toče, da bi jo lahko grabil. V sosednji župniji Sv. Jurija je tudi udarila strela in so zgorele trem posestnikom njihove hiše.

Čudna strela. V sredo pred sv. Rešnjim Telesom je okoli Slov. Bistricce strašno bliskalo in treskalo brez dežja. Udarilo je v Gladomeskem v fari sv. Venčesla v neko kmetijo, ko sta mož in žena ravno večerjala. Strela je gospodarja ranila po hrbtu in mu razčesala eno hlačnico, a ženi je skočila v nogo, da zdaj hodi po palici. Oba sta ležala omamljena v hiši, ki je že gorela z velikim plamenom. Sosedje so oba potegnili iz smrtnne nevarnosti in so rešili tudi živino. Drugo je vse zgorelo. Mož se je prvi prebudil iz omedlevice in se po štirih plazil po travi. Gospodinja je ohromela na eni nogi. Oba pravita, kako strašen je bil trenutek, ko je strela priletela skozi okno v skledo in odtam se razdelila in ju vrgla na tla. Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

m Št. Ilj v Slov. goricah. Stari Šentiljski kronist zabeležuje izra nedelje 13. junija spet dve slavnosti v Št. Ilju. Slovenska „Posojilnica“ je obhajala, sicer na skromen a vendar slovesen način desetletni svoj obstoj. Proslavljen je zavod svojega ustanovitelja in vseletnega načelnika duh. svetnika vč. g. M. Kelemina. Kdor pozna naša razmere, mora priznati, da gre pred vsem temu gospodu vsa hvala, da je naša Posojilnica se tako lepo razvjetela in da je toliko blagodejno - dobrega storila v prid našega slovenskega ljudstva v Št. Ilju. V lepo okrašeni posojilniški sobi smo ta dan odkrili veliko sliko našega ljubljence - slavljence. Občini zbor je bil izvanredno dobro obiskan. Gospoda župana Haue in Thaler sta podala poročilo o delovanju zavoda in sta v vznesenih besedah slavila in orisala delovanje našega desetletnega načelnika č. g. Kelemina. Res, lepo je bilo! — Mi smo lepo in mirno obhajali naše slavlje, dočim so v „Südmarkhofu“ z divjo strastjo in gnjevom nemški neodrešeni slavili svoj „Sonnwendfeier“. A niso imeli sreče! Sam fiasco in smolo terpentinsto! Cela šuma cap frankfurterskih je čakalo na „stotine in stotine“ obljudljenih — a tristotrinajst medvedovih senc — nikogar skoraj ni bilo! Zdi se, kot da je tudi pri „heil - vrabcih“ sreča, a še bolj — pamet — v zakupu v deveti deželi! Čestitamo Vam!

m Št. Ilj v Slov. goricah. Naši Südmarkovci so se preteklo nedeljo grozno hudovali nad zlatu in srebra vrednim dežjem, ki je tako blagodejno namočil suho našo zemljo! Zakaj? Ker niso mogli nemški in nemškutarski neotesanci v turnarskih capah rogoviliti po našem Št. Ilju in kazati svojo puhlo pamet. Glejte kmetje dragi! Vi ste si tako zelo želeli božjega dežja, Südmarkovci pa so ga še preklinjali iz same svoje nacionalne zagrivenosti in nestrnosti! Res, pamet je boljša kot žamet!

m Št. Ilj v Slov. goricah. Prvo je bilo vrlo ljutomersko bralno društvo, ki je priredilo 6. junija veselico na korist Št. Ilju. Rodoljubi ljutomerski so res vzgled vsem našim! Ko bi le že skoraj se vsa naša društva odzvala pozivu S. K. S. Z. in priredila tekom poletja večje veselice na korist našemu Št. Ilju! Šentiljske Slovenke in Slovenci se vrlo dobro gibljejo in branijo pred tujim navalom, zatorej pohitite jim vsa društva, vsi posamezniki, vsi rojaki na pomoč, da ne omagajo v težkem in ljutem boju!

m Sv. Jurij ob Pesnici. Pretečeno nedeljo (13. t. m.) okoli 5. ure popoldne je nevihta prav hudo razsajala v naši župniji in je strela na dveh krajih začigala. Na Gornji Pesnici pri posestniku S. Zemljču p. d. Loratu so zgoreli hlevi in gospodarsko poslopje ter vsa goveja živila med groznim tulenjem, le svinje so rešili. Gospodar je ob času nesreče bival v Gradeu in ga čaka pri vrnitvi žalostno presenečenje. — Kmalu na to je trešilo na Spod. Pesnici v Rapičevu viničarijo, ki je bila, ker lesena, takoj vsa v ogaju. Viničar je rešil le golo živiljenje, vse drugo je vzel požar. Precej je švignil plamen na sosedno Rešovo kočo, ki je tudi popolnoma pogorela, vendar je viničar svoje reči srečno rešil. Pozno v noč so sikali plameni proti dežnim oblakom, a drugi dan je krasno jutro zasijalo nad žalostnim pogoriščem . . .

m Makole. Za deželnozbarske volitve je bila pri nas huda gonja, katero so štajerčljanci strastno vodili po naši župniji za njihovega tolikokrat že propadlega kandidata. Vodji sta bila že več let znana agitatorja Franc Osebek, trgovec in Andrej Juršič, krčmar z njegovim bolchavim komijem.

m Lušečkavas pri Poljčanah. Dolgo časa že gledam in opazujem po strani naše občinsko vodstvo in sploh to kolobojico, katera je med našimi občani. Čudni ljudje so to! Niti sosedu ne zaupa; seveda modri so pa eden čez drugega, da celo modrega Natana prekosijo. Vse to pa izvira od tod, ker zajemajo modrost od „Štajerca“.

Že leta 1907 smo imeli pri nas občinske volitve, zaradi nekih nepravilnosti so bile ovržene in zopet smo poslali naše možkarje na volišče. Ti pa so kožla vstrelili izven lovskih dober in zopet bodemo morali voliti. Vsi bi bili radi župani, pa le enega zna začeti ta visoka čast. Volitve, volitve in zopet volitve so naše može spravile tako daleč, da so nam že napravili okrog 80 kron nepotrebnih stroškov, katere bi ti modrijani naj sami plačali. No, pa ker vsaka šola stane denar, zato jim odpustimo, vsaj za zdaj, ko so dobili v roke občinski red, katerega gotovo prav pridno prebirajo.

Možje volilci, dajte vendar napraviti red v občini, pometite s takimi starokopitnimi, kateri niti peresa v roki držati ne znajo in volite može, kateri ne poznajo podkupovanja iz gostiln in strankarstva, volite može, kateri bodo delali v prid in blagor občine, ne pa da bi se prepričali in pričkali za prazno orehovo lupino, med tem ko je neverica že davno jederala. Poskrbite malo za popravilo naših cest in druge potrebne naredbe, sicer vas na svoje stroške pošije pred egyptovske piramide občudovat, kaj zamore vstrajna in združena človeška modrost in roka — opazovalka in volilka.

m IX. Izkaz za „Šentiljski dom“. od 20. maja do 14. junija. Friderik Horvat, župnik Št. Lovrenc n. M. izgubljeni stavob v

vah 5 K, O. Škamlec, kaplan Ljutomer 11 K, ki so jih nabrali udeleženci pri blagosloviljenju krasne kapeli v Babincih; „Naša Straža“ v Ljubljani (v osmem izkazu omenjenih) 2600 K; Katol. izobraž. društvo v Biljah pri Gorici 10 K; Slovenska posojilnica na Koroškem 50 K; I. Traven, ravnatelj „Z. Z.“ v Ljubljani 10 K; Rudolf Span v veseli družbi v Zagorju pri g. Romihu po gospej A. Kolman nabral 5 K; profesor Fon v Celju 5 K; Franc Cerjak, Šmarje pri Jelšah 3 K; Alojzij Kokelj, župnik na Vurbergu nabral na pastoralni konferenci v Ptuju 22/23 K z željo: „Gospodje posnemajte!“ Bralno društvo za ljutorško okolico dohodek pri veselicu dne 6. jun. 60 K; Nina Ivančič Ljutomer mesto Cir. Met. družbi za Šentiljski dom 5 K; O. Škamlec, istotako 2 K; Erna Razlag 1 K; Dragotin Novak 1 K; B. Erhartič 2/58 K, nabrala vesela družba pri g. Poplatniku v Oslušovcu pri Vel. Nedelji; J. Kolman, Slivnica p. Maribor, kot odgovor za napad v „Štajercu“ 2 K; Josip Bambič, kaplan, Poljane n. Škofje Loko 5 K; Neimenovani, vrli rodoljub v mariborski okolici 10 K; Fiala Marija, trgovka, Št. Ilj 2 K; Janko Ilc, kaplan, Sv. Pavel pri Preboldu 12 K; „Posojilnica“ pri Št. Ilju v Sl. gor. del čistega dobička 86/86 K. V tem izkazu 2932/41 K. Vsega skupaj 5627/95 K. Kdo še dvomil nad slovensko požrtvovalnostjo! Mal narod smo in ubog, ali za „dom“ Šentiljskih bratov pa ima res vsak pravi rodoljub Slovenec in Slovenka nekaj kronic! Sedaj smo Šentiljski Slovenci in Slovenke že dobili spet nov pogum, novo korajžo za brambo narodnega mejnika! Srčana hvala in zahvala vsem bratom in sestram, društviom in posojilnicam, ki se nas spominjajo in ki se nas še bodo spominjali! Na zdari Št. Ilj v Slov. goricah, 14. junija 1909.

Za stavbeni odbor:

Fr. Thaler t. č. predsednik. Franjo Žebot t. č. blagajnik. m Kmetijska zadružna v Jarenini ima 20. junija t. j. v nedeljo po večernih svoj občini zbor v Čitalnici. Vspored: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občinem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Potrditev raznatega zaključka za l. 1908. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev načelstva. 6. Slučajnosti. Odbor.

Ptujski okraj.

Mladenički shod v Cerovcu na Stanko Vrazovem domu

Zivahno gibanje je vladalo za to lepo prireditve. Od blizu in daleč je prišlo veliko število mlađenčev, pa tudi dekleta, možje in žene so prišli v mnogobrojnom številu.

Predpoldne je bilo v svetinjski farmi cerkvi za mlađenče slovensko sv. opravilo, pri katerem je govoril podučne in navduševalne besede prof. dr. Hohnjec. Nato se mlađenči odpravijo v Cerovec, kamor jih je tako vabljivo klicala velika trobojnica iz Stanko-Vrazovega rojstnega doma.

Okolu pol druge ure se je zbrala velika množica, ki je željno pričakovala začetka. Shod je otvoril dr. Hohnjec, ki je v svojem govoru posebno naglasil veselje, da se ta prelepi shod na rojstnem domu velikega zagovornika slovensko-hrvatske vzajemnosti vrši. Potem so bili v predsedstvu shoda izvoljeni deželni poslanec Meško, mlađenčica Karba in Pučko. Poslanec Meško, kot predsednik odda najprej besedo hišnemu gospodarju g. Vrazu, ki vse navzoče prisreno pozdravi ter želi shodu najboljših uspehov. Mlađenč Pele pozdravi v imenu svetinjskih župljanov; v imenu mlađenčnice „Mar. Družbe“ pozdravi eden nje vrl član v kaj lepih besedah ter vabi vse mlađenčice pod Marijin prapor. Presenetila nas je tudi v imenu deklet vrla potomka svojega velikega strica Kristina Vrazova z lepim pozdravom, katerega na drugem mestu doslovno priobčimo.

Občudovali smo mlađo govornico, kateri so navzoči živahno ploskali. Predsednik Meško se lepo zahvaljuje za prelepe besede, govorji o razmerju med Kmečko zveze in Zvezo slov. mlađenčev, potem odda besedo nadrevizorju Pušenjaku, ki v poljudni besedi razvija mlađinsko vprašanje. Posebno priporoča gospodarsko izobrazbo, obisk gospodarskih tečajev in da marsikak lep svet navzočim mlađenčem. Dr. Hohnjec ponudarja dvojno vez, ki nas druži, skupna načela in skupno delo za iste vzore, dostavlja, da nastaja vedno večja potreba, tudi za dekleta ustavoviti nekaj podobnega kot je za mlađenčice Z. S. M. Ekonom Novak nam razkrije marsikake zanimivosti, ki jih lahko dan za dnevom doživimo med našimi ljubimi prijatelji, liberalci. Napadajo nas na razne načine po časnikih, vlačijo po zobe v gostilniških beznicih, toda mi vendar ne zgubimo korajže, ampak delamo krepko in vzajno naprej na njih veliko jezo in strah.

Mlađenč Sut omeni nasprotnike našega naroda, mlađinske gibanje pa še posebej,

mišljeval, da ima nas Barbarčane že v žepu, ker se dela in šopiri kakšen bog tu med nami. Mi pa dobro vemo, da je gospod v denarnih zadregah, zato hrepeni po zvišanju plače, katero mu je obljubil hofrat Ploj.

p **Sv. Barbara v Haloza.** (Odgovor „Stajercu“.) V predzadnji številki „Stajerca“ z dne 6. junija napada neki „Vohaj“ zelo na nesramen in obrekljivi način vlč. g. Ivana Vogrinja in nazadnje bi pa še rad prakove po cerkevih stolih iskal. Podpisani povabim tistega „Vohaja“ in obenem tudi štajerčevega urednika K. Linharta, da prideta vsako nedeljo in praznik k Sv. Barbri v Haloze v cerkev prah brisati, in med sv. opravilom bosta stala vsak pri svojih vratih in jih bodeta zapirala, da ne bo prepriha. Za ta lahek opravek obljubim vsakemu vsakokrat 2 K in še liter vina na vrh. Poglejta, kako dobri zasluzek bosta imela in za to le pridita za gotovo vsakokrat. Uljudno vabi Ivan Pišlar, organist in cerkenik.

p **Od Št. Janža na Dr. p.** smo priobčili v zadnji številki dopis, v katerem se neopravičeno napada ptujski okrajni šolski svet, češ, da se ni oziral na želje prebivalstva na deželi, na sklep kr. šolskega sveta v St. Janžu na Dr. p., na sklep učiteljske konference istotam in se bode končalo šolsko leto z 31. julijem. Dopisnik je bil gotovo napačno poučen. Dobili smo v roke uradni list ptujskega okrajnega glavarstva z dne 27. maja t. l., v katerem se nazašna, da je sklenil okrajni šolski svet ptujski, povratno preložiti glavne počitnice na vseh tamkrajnih ljudskih šolah iz dobe od 16. julija do 15. septembra v dobo od 1. septembra do 31. oktobra in določiti začetek šolskega leta jednotno na dan 1. novembra. Ta sklep se ima izvršiti že letos. — Uredništvo.

p **Škole.** Našega Johana Kušarja že poznate. Njegovo nemško srce bije vedno po trikrat, kakor so volitve v okrajni zastop pokazale. Kot komisar je poklical v volivno komisijo tri osebe, ki bi naj menda najprej gledale častno zmago Ornikovo; prvi se je nekoč javil kot zastopnika nemške stranke, drugi je edini v celi veliki župniji, ki ni dal g. kaplanu in organistu nič zbirce, tretji je pa zaklical pri štetju glasovnic živo, ko je bilo videti prvikrat Ornika. Bili so torej v komisiji kar trije Nemci, ako ne širje, zato je pa dobil v cirkovski občini Ornig cele štiri glase. To je pa Ge-keul! Kaj si hočemo, če je nemški župan, ki zna tako izvrstno nemški. Saj pravi občinski stezi: Feldpot. To je istina! Po tej nemščina našega Kušarja bi se reklo občinskemu županu: Feldžupan.

p **Samušani.** Trkam na usmiljena srca. Z lastnimi krvavimi žulji sem si ustvaril svoj borni, leseni in slamnati dom. Kolikor pa nisem mogel storiti s svojo ženo sam, sem si moral nakopati dolgove — in ves ta moj trad je uničil dne 16. maja ogenj, zatrušen po otroški roki tujih ljudij. Zgorel mi je razen poslopja ves živež, tako da moram prositi zdaj svoje domačine kruha; zgorela je vsa obleka razen tiste vsakdanje, ki jo je nosila moja peteroglava družina na sebi. Postal sem iz kočarja — siromaka berač, najnesrečnejši oče poleg gladajoče žene in štirih majhnih stradajočih otročičkov. — Edini moj up je Bog in dobra usmiljena slovenska srca, na katera se je obrnil že marsikdo v svoji bedi in bil uslušan, in na katera se obračam tudi jaz — nesrečen in revč med revči ter prosim ta blaga slovenska srca pomoli in usmiljenja če že ne mogoče za se, pa vsaj za male svoje otroke. — V brezmejni sili mi blagovolite dragi bratje in sestre po krvi pričočiti na ta ali oni način na pomoč! — Za to vas prosim najlepše in ponino v imenu svoje uboge dece in svoje nentolažljive žene. — Vsak najmanjši dar bo nam zlažjal naše gorje in se zanj že v naprej najtopleje zahvaljujem. — Mihal Geč, kočar v Samušani, pošta: Sv. Marjeta pri Moskanjci. — Podpisani občinski urad priporoča pogorelcovo prošnjo kar najtopleje. Urad občine Samušen, dne 29. maja 1909. Fr. Geč.

p **Sv. Lovrenc na Dr. polju.** Blagoslavljenje Zadružnega doma. Dne 10. je bil pri nas kaj imeniten dan. Ogonimo število faranov se je zbral ob 3. uri popoldan pri cerkvi; med njimi smo o. azili veliko mož iz sosednjih župnij. Posetili so nas celo zastopniki od Sv. Gore, Majšberga, Rogatca, Cirkove, Sv. Marka, celo od Velike Nedelje. Topiči so naznanjali lepo slovesnost. V procesiji, katero je vodil domači župnik, g. dež. poslanec Ozmeč smo se podali k zadružnemu domu, pred katerim je bilo najprvo blagoslavljenje novega križa. G. dež. poslanec je govoril o pomenu križa splošno in pa o križu pred domom posebej; nato je blagoslovil tudi še zadružni dom. Lep dom imajo St. Lovrenčani. Praktično, priprosto urejen, da je lahko vzor drugim zadružnim domom. V dvorani je bilo nabito polno občinstva. Dež. poslanec dr. Vrstovšek je pozdravil navzoče v imenu poslancev K. Z. in v imenu S. K. S. Z. opozarjal je na bud boj, katerega so bili na Dunaju slovenski poslanci kmečkega prebivalca za kmetsotropina v Bosni in Hercegovini. Radi važnih korakov in okrepop v parlamentu je drž. in dež. poslanec dr. Korošec, ki je bil namenjen za slavnostnega govornika, zadržan. Dež. poslanec govoril o pomenu zadružnega doma in le želi, da bi napredovala vsa društva, ki so pod njegovo streho t.j. mlekarstvo, kmetijska podružnica, bikorejska zadružna, rafajzovka in izobraževalno društvo. Po tem govoru se je pričel občni zbor posojilnice. Načelnik dež. posl. Ozmeč je podal obširno poročilo, iz katerega posnamemo, da ima posojilnica že prvo lep dobiček. Revizijsko poročilo je priča lepega reda v poslovanju. Poročila so potrdili navzoči člani s hvaležnostjo in volili soglasno stari odbor. — G. nadrevizor Pušenjak je podal pri tej priliki zopet kaj lepih naukov o zadružništvu. Zlasti so navzoči pritrjevali besedam njegovim o ljubljanski Zadružni zvezi, o bočnem delovanju na gospodarskem potu in o zadružni šoli. Govornik je navduševal mladeniče, da se te šole primejo in se v njej izobrazijo za poslovanje v vseh potrebnih vprašanjih. Oglasilo se je še ta dan pri g. nadrevizoru nekaj prav pametnih mladeničev, ki bi se radi izurili v zadružni šoli. Za njegove poučne besede se mu je zahvalilo občinstvo z burnimi Živjoklici. Nato po zame besedo še g. dr. Hohnjec, ki je prišel med zborovanjem iz

Ljubljane od seje načelnosti. Zadružne zveze ter je prinesel pozdrav matere - Zadružne zveze njeni vrli šentlovrenski hčeri. Dr. Hohnjec pravi, da ni vsak kraj tako srečen, da bi imel tako hišo kakor St. Lovrenčani. Zahvaliti moramo v prvi vrsti odličnega rojaka preč. g. stolnega dekana dr. Mlakarja, ki je že toliko storil za svoje rojake, ter jim je tudi to lepo hišo dal na razpolago za njihova društva; zahvaliti moramo tudi domačega župnika, ki tako pozrtvalno deluje ne samo v cerkvi, ampak tudi na narodnem in gospodarskem polju; zahvaliti pa je tudi pošteno ljudstvo, ki stanuje v St. Lovrencu in sosednih krajih, ker ne samo v politiki, ampak tudi v gospodarskem delovanju tako odločno vstraja ob strani tistih, katera vodijo krščanska načela in teženje po splošnem blagostanju našega naroda.

p **Sv. Lenart pri Veliki Nedelji.** Gotovo ste, g. urednik, brali v „Slogi“, v katero pošilja svoje „vücene“ reči moškanjski študent Vesenjak, da smo baje mi lenarški fantje ob času volitev s koli na nekoga čakali. Mi smo se smejni, ko smo zvedeli to imenitno novico. Da se mi s takim orožjem ne bojujemo, to lahko s ponosom trdimo. Mlad. zveza nas je učila rabiti plemenitejše orožje, to je naše sreča, naš razum, s tem delamo sedaj mi, s tem se bojujemo proti našim nasprotnikom, s tem našim razumom povemo našim protivnikom, da spoštujevemo dobre strani naših nasprotnikov, da pa odvračamo od sebe tiste njihove napačne nazore, ki so po našem zdravem razumu škodljivi nam vernim si novom slovenskih mater. Pri nas torej o kakih kolih nič ne vemo, če je pa imel kak plojevec tako slabo vest, da je moral misliti, da zaslubi „batine“, tedaj je to za njega dovolj slabo znamenje. Vemo sicer iz časnikov, kako se tepejo študenti po velikih mestih, ki hočejo s tem pokazati svojo veliko učenost in omiku, mi pa imamo hvala Bogu drugo mnenje o izobraženosti in mislimo, da je boljše, če ravno nismo po petnajst in še več let trgali hlače po šolskih klopeh kakor tisti, ki bi nas radi omike učili, pa je sami nimajo, katerim še pa ljudje pravijo „večni študenti“. Naše geslo je sedaj, naprej po poti, po kateri nas vodi Slov. krščanska soc. zveza in Kmečka zveza, naprej po poti, po kateri nas vodijo naši katoliški listi „Slov. Gospodar“, „Straža“, „Naš Dom“. Naprej do cilja, do zmage! Listom „Sloga“, „Stajerc“, „Narodni List“, pa kličemo, le naprej blati naše dahožnike in g. iz posvetnega stanu, ki so ostali še zvesti veri svojih dedov. Čimbolj boste napadali tiste može, ki čutijo z nami, ki so nas prvi učili pošteno živeti, ki so nam prvi vzbudili smisel za versko narodno in gospodarsko življenje, čim bolj boste napadali te može, tem bolj vas boste zanicevali, tem bolj boste prepričani, da nas listi kakor „Sloga“, „Stajerc“ in „Narodni List“ črtijo in da so nam nevoščivi, da tako dobro napredujemo v dobrém in poštem v krščanskem življenju. Vsak napad na nas, na naše duhovnike, na naše može izven duhovskega stanu, nas bode še bolj vspodbujal, da bomo neomajeno korakali naprej po poti, ki jo je dolžen hoditi vsak pravi slovenski krščanski mladenič. V to pomozi Bog in naša mlaða moč!

p **Sv. Tomaž pri Ormožu.** Volilna bitka je končana. Zmag. katol. narod. slov. kmečkega ljudstva je sijajna. Borba je bila izvanredno huda, a pogumno slov. volilci so se junaško držali in nasprotnike grozno porazili. Naši Plojeveci so mislili, da je dr. Ploj nepremagljiv. Da bi se kedо upal proti dr. Ploju kandidirati, to se jih je zdelo preneumno, saj so pa tudi Plojeveci de'ali tukaj z vso silo, agitirali za dr. Ploja na vse pretege; še celo milostljiva gospa Škrlečeva je grozno agitirala za dr. Ploja, a vse zaman. Niti ženske ga niso mogle rešiti groznega poraza. Eden se je celo izjavil, da kand. Meška niti domači njegovi občani ne bodo volili, ne da bi ga kedо drugi. V občini Šardinje bo ga volil njegov brat drugi nihče. A vendar je dobil Meško v domači občini vse glasove, v obč. Šardinje pa 63, dr. Ploj pa cele štiri. V občini Tomaž, kjer so dr. Ploja l. 1908 volili častnim občanom, je dobil 34, Meško 41 glasov. Niti tukaj ni dobil večine. Sedaj po končanih volitvah je v nasprotнем taboru grozna zmešjava. Plojeveci so nad nepričakovanim porazom grozno obupani. Sedaj pa uvidijo liberalci, v katerem taboru je kmečko ljudstvo. Liberalci bodo si moralni dan 17. maja pisati v svoj dnevnik in črno podčrtati, mi pa rdeče, ker s tem je bil poražen liberalizem ter se začenja za slov. Spod. Štaj. nova doba. Strt je liberalizem, zastava S. K. Z. pa je ponosno zaplapalna na razvalinah uničenega liberalizma. Ti pa drago katol. narodno slov. ljudstvo, vstrajaj na tej začrtani poti, stoj trdno pod zastavo S. K. Z. ostani zvesto sv. veri in dragi domovini, ker le to nam daje upanje, da pridemo do prave sreče in blagostanja, do srečnejših in boljših časov.

p **Izpod Boča.** Ptujski kljukec v svoji predzadnji številki od 30. maja t. l., kakor je to že njegova navada, zopet kaj hinavsko obrača svoje zvite oči, kakor pohojena krota v blatu. Poboven, kakor že je, mu sedaj v cerkvi Materje božje na Ložnem marsikaj ne dopade. V zakristiji je našel grozen nerod in šelo kako nesnago! Odpadkov prašičev cele kupe. — Ne, ljubi ptujski farbar, tako pa svojih bralcev le ne smeš za nos vlačiti. Najstarejši ljudje ne pomni, da bi kdo v zakristijo cerkve prašice nosil, razen če je kedaj cerkev obiskal tvoj poročevalce, kar pa skoraj ni verjetno, ker je, kakor ga poznamo, preveč bogaboječ. In čutje, kaj še več ve povedati ljubi „Stajerc“; kaj po sv. meši je videl č. g. župnika pri prodaji prašičev že „nafajhtanega“. — Da, pač treba bo „nafajhtati“ prej ko slej tebe, ljubi „Stajerc“, sicer se ti bodo od same neumnosti možgani prismodili. Zdaj torej veste! „Stajerc“ je povedal: vsa svinjska bolezen v našem okraju izvira iz Ložnega od onega smrda od onih odpadkov v zakristiji. Grozno in strašno! Tu morajo oblasti, če hočejo ali nočejo, poseči vmes, drugače bo konec sveta. Kdo bi si bil mislil, da postane iz tako priljubljene božje poti, na enkrat celi kotel aziatske svinjske kuge. Radovedni smo, od kod se je pa ta svinjska kuga pritepla v Brezovec, kjer se je ta bolezen mnogo prej pokazala, ko je bila prodaja svinj na Ložnem, mogoče so tistem gospodu iz žepa smuknile kake strupene bakterije. Čudno in grdo se nam zdi, da hoče

„Stajerc“ božjo pot na Ložnem osmešiti, dve občini pa, to je Florjansko in Donačko goro eno zoper drugo nahajskati, gospoda živinozdravnika pa prikrito pred občinstvom in oblastmi opravičiti. Kmetje smo pač res ubogi, kazni smo pretečeno zimo velikanske svinje zaradi svinj plačevali in sedaj naj bi se še sosedi sovražili. Celo spomlad smo morali svinje imeti zaprte, nismo smeli pasti, živež za svinje je zmanjkalo in skrajni čas je bil, da se nam je svinjski sejem zopet odprl. Kaj praviš „Stajerc“? Ali ni kmet res uboga para, pa vlivaj vodo in gasi tam, kjer gori, ne pa poleg ognja, ne bodi vendar še dalje tak hinavec, ampak postani odkrit prijatelj kmeta. Dokler pa tega ne storиш, pa ti prijazno svetujemo, da se ne imenuješ več „Stajerc“, ampak „Zbirka neverjetne nesramnosti“.

Kmet izpod Boča.

p **Rogaška Slatina.** Tukaj je že lepo število odličnih gostov, med njimi presveti škop in generalni vikar zagrebški, dr. Ivan Krapac. — Učenci slatinske nemške šole nič ne hodijo k običajnim šolskim mašam. Med njimi je samo šest nemških otrok, čez 90 slovenskih. Neizrekljiv škandal! Tako se naša deca odtujuje materinemu jeziku in sv. cerkvi. Ali starši teh slov. otrok imajo kaj vesti?! — V nadžupnijski cerkvi Sv. Križa je šolar Konrad Cobec na posebno zvit način par mesecev pobiral iz tružice pri stranskih vratih darovani demar. Se komaj 10letni deček je nezakonski sin nekega nemškega deželnega uradnika na Slatini. Tako, za kaznilnico zrelo seme Nemec tukaj trosi! Žalostno!

p **Dekliška Marijina družba v Zavrču** priredila v nedeljo 20. junija veselico z deklamacijami, predstavo „Lurška pastarica“ in tamburanjem. Veselica se vrši ob vsakem vremenu in sicer v prostorih g. Mihelča v Dubravi. Čisti dobiček je namenjen „Bral. društvu“. Naj se blagovolijo udeležiti veselice sosedje in domačini v obilnem številu!

Ljutomerski okraj.

1 **Ljutomeru** se je poročil 8. junija g. J. Babič, trg. poslovodja z gdč. Antonijo Puconja, trž. hči. Pri tej priliki se je nabralo za mariborsko dijaško kuhinjo 15 K 60 vin. Poročencema obilo sreče!

1 **Ljutomer.** Naj bo star al pa mlad, pri nas ga vsaki pije rad. In to tudi ni čuda. Saj se nahajamo med samimi vinski gršči, kjer raste svetovno znana in zelo hvaljena ljutomerska kapljica. Pa s tem še nismo zadovoljni. Nam je treba še več. Kot v lepem delu Štajerske živeči Slovenci smo precej razvajeni. V jutranjih urah, v času kave se krepačamo s požirkami žganja, slabšega ali boljšega, proti dopoldnevu se vržemo na vino, v popoldanskem toplem času se zdravimo z nemškim pivom. Če s tem sami sebe ubijamo, kaj zato. Pa smo zato tem bolj napredni. Saj o tem ste bili gotovo prepričani, če ste brali v „Narodnem Dnevniku“ dopise nekega popotnika, a še več duhovitosti ste našli v dopisu nahajajočem se v istem listu v poznejših številkah pod naslovom „Aspern 1909“ Najhujša napaka pri nas namreč je, da imamo kaplana Škamlea. Tega naši naprednjaki liberalnega kalibra ne morejo videti in zato ga tako nesramno razni dolgo in kratkoši gospodje po liberalnem časopisu vlačijo Seveda se g. Škamlec vkljub temu zelo dobro počuti, mi pa tudi vemo, da je le tista hruška nekaj vredna, v katero se učadajo — sršeni. Joj, to vam je bilo vpitja posebno zadnjo nedeljo, ko se je vršil izredni občni zbor posojilnice. Sam g. Štibler iz Celja so priomali med nas, da bodo priča, kako bo padla za liberalcev občina posojilnica. Pa bilo mu je žal. Skoraj bi nameč imel priliko doživeti, kako se človek takrat počuti, ko leti med nebom in zemljo skozi vrata pod krov milega neba. Le nekega g. ima zahvaliti, da se mu je ta slučaj prihranil za tistokrat, če še zopet pride kdaj v Ljutomer zgage delati. Posojilnica se je sedaj odredila liberalnega jarma in bo mnogo lažje delovala za blagor poštenih Slovencev. Pa vkljub temu, da smo v pitju in naprednosti na taki stopinji, še imamo to navado, da še radi zahajamo mimo domačih v nemške trgovine. Mislim, da bi bil že enkrat čas, storiti temu konec, potem bi se naš Ljutomer izčistil. Liberalno ljudsko knjižnico tudi imamo. Dobro uspeva. Slišimo, da ima g. knjižničar oz. knjižničarka vsako uradno tro 60 minut prostega časa in še lahko zraven cigarete kadi. Veliko slabše se godi okoliškemu bračnemu društvu. Pri izposojevanju mora imeti nameč kar tri moči. Pa tudi veselice imamo. V nedeljo 6. junija so nam kmečki diletantje ponovili igri: Na letovišču in Najdena hči. Govorila sta takrat Žebot iz St. Ilja in pa vrla mladenka Viktorija Ribičeva, ki se še niti, kakor pravi, Popotnika ne boji. Zadnjo nedeljo smo bili tudi v lepem številu v Cerovcu na mladeničem shodu. Prav lepo je bilo in veselo. Naši Prlekija se od dne do dne lepše vzbuja in s fanti stopajo korajno na plan tudi dekleta. Le tako naprej, vrla prleška mladina. Bodi mladini po drugod vzor narodne navdušenosti in samozavesti. Za danes končam svoje novice. Če se do prihodnjega tedna zopet kaj nabere, pa jih pošlje po brezičnem brzjavu v Maribor Vaš Vsevid.

Ugaja mu! In hajd v časnike ž njo! Ali je res ali ne, za to ne gre. Da le utegne vzeti nasprotniku dobro ime, spoštovanje, avtoriteto! Narodni Dnevnik od 11. junija t. l. v 130. številki na 2. strani v tretjem predalu piše doslovno takole o meni:

Toda neizprosljiva usoda si je tudi pri njem (Škamlecu) poiskala svojo pravico, v svojem zmagoslavlju se je prevzel. Razširil je svojo strahovlado tudi nad farož in tukaj ga je zadela nesreča, ki mu je mahoma vzela vso avtoriteto: našel se je mož v podobi dekanovega oskrbnika, g. Pihlarja, ki ga je nekoč, ko je hotel razveljaviti odredbo g. dekana, prijel za tisti del oblike, ki se mu pravi hlače in ga vrgel črez stopnice na dvorišče! To se je zgodilo v jesen lanskega leta, omenil je o tem že "Nar. Dnev.", toda nič popravka, klerikalni svet je tih.

Ali veste, O. Škamlec, da je skrajni čas, da jo kar najprej odkurite iz našega kraja, kjer imate toliko narodnega zla na spomin? Mi (kdo?) zahtevamo odločno duhovnikov, ki imajo čist ugled in vsestransko spoštovanje (Hongopaj, Popotnik!?) ne pa političnih hujškačev, ki se dajo črez stopnice metati! In Vam še se naj klanja naš kmet, mi naj poslušamo vašo devizo: proč od Celja? Le še dalje reprezentirajte našo (od kdaj ste pa zvezar?) kmečko zvezo, če ji hočete pred svetom ugled vzeti! Pa ne da bi spet zbrali bralno društvo (se ne bo dalo?) in kršč. mladenci ter pri njih vzbuju spet umetno (je čisto naravno!) ogorčenje nad "nesramnimi liberalci", sicer vam damo še več prilike k temu in lahko kar vsak dan skličete tiste uboge žrtve (jojmene!) vaše fanatične politike, mogoče v obliki običajnega "five o'clock tea".

Vprašamo častiti knezoškoški ordinarij, ali taki duhovniki rešujejo vero, ki je baje (pri vas ne več!) in nevarnosti? Ali smo prisiljeni imeti v Ljutomeru takega kaplana (sploh nobenega ne rabite!), ki v svoji slepi strasti niti denarnih zavodov, naše glavne slovenske (dozdaj liberalne!) opore ne pardonira? Slovenski kmet, spregledaj (je že davno spregledal, ko bi le tadi vi enkrat izpregledali!) in ne daj si vsiliti mnenja, da smo proti duhovnikom ali celo proti — veri (kaj še, Svobodna misel zagovarja vero?), če smo primorani izreči svoje ogorčenje nad onim, ki se piše Škamlec! — (Ljudstvo je izreklo ogorčenje nad vami! Usodo posojilnice je odločila po svoji glavi, kar pa je vam zelo neljubo!).

K temu samo nekaj pojasnil! Dosti ni treba, ker naši ljut. farani, ki za nje živim, ki jih po zadnji vojski še stokrat bolj ljubim, ki sem sa nje pripravljen držati udarce največjih narodnih škodljivcev, me dobro pozorno in bodo iz navedenega članka liberalnega časnika, ki se po krivici imenuje "Narodni dnevnik", lahko spoznali, kako daleč je zašlo svobodomiseln časopisje!

Dopisnik se je podpisal: Aspern 1909. Hotel je pokazal, da se je poleg angleščine učil tudi nekaj zgodovine! Angleži so na glasu kot trgovci, kramarji! Podpis, naminjanje priča, da je dopisnik "Narodn. Dnevnik" stopil med preroke! Hongopaj, kako visoko dviga glavo! Zgodovina pa priča in bo pričala, da je stopil med krive preroke! "Varujte se krivih prerokov, po njih jeziku jih bote spoznali!"

Toda sedaj pa k stvari! Prva in največja laž, ki jo je dopisnik hudovljeno, sicer pa mogoče iz prepričanja, že večkrat premleval v "Narodnem Dnevniku" — pobral je lažljivo govorjenje! — priobčil liberalnim čitaljem, je to, da sem bil bit od Ivana Pihlarja! Tukaj slovesno izjavljam: v celi ljut. župniji ni takega hudobnega, niti dopisnika nimam za tako hudobnega, da bi na duhovnika dvignil svojo roko. In to je častno za naše ljudstvo! Še manj morem imeti za takega hudobnega Ivana Pihlarja, ki žnjim nisem imel nikdar niti najmanjšega prepira. Ivan Pihlar mi nikdar ni rekel niti ene žal besede in tudi jaz njemu ne! Ako mi torej "Narodni Dnevnik" dokaže, da sem bil bit, sem pripravljen mu takoj izplačati tisoč kron; za urednikove hlače bo pa menda dovolj? In glejte, na to laž zida dopisnik vse svoje pobožne želje!

Ker sem od vseh tako sovrazen, ker me lastne ovčice morajo pretepati, sem izgubil vse spoštovanje, jo moram takoj odkuriti iz Ljutomera. Sklicuje se celo na č. kn.-šk. ordinariat! Prečastiti kn. šk. ordinariat kajpada nima drugega dela, kakor pa odgovarjati in ustrezati željam lažljivih dopisnikov! Kako ste pač domišljavi in semešni! Rad bi poznal dobrega duhovnika, ki bi bil takim ljudem po volji! Škamlec je tako trmast, da ne bo izpolnil srčne želje dopisnikove, ampak bo ostal v Ljutomeru, dokler mu njegovi predstojniki ne odločijo drugega mesta. Rušil nisem ne v Ljutomeru in tudi drugod ne bom. Rušijo samo tisti, ki svojo plačo in še več redno poženejo po grlu in mislijo, da s pijnimi živijo-klici in z najstudenjejšim zabavljanjem črez duhovnike zdajo! Zidajo že zdajo, pa — grob sebi in slovenskemu narodu! Predragi, hočete slogo, složno delovanje, morate najprej sami sebe poboljšati, potem bote lahko druge učili, potem bote pametni zidarji, potem bomo Slovenci močni!

Dopisnik se je podpisal: Aspern 1909. — Krivi prerok! Kaj pomeni podpis? Leta 1809, za vlade Franca (1792—1835) se je Avstrija pripravljala na vojsko z Napoleonom, novim francoskim cesarjem. Nadvojvoda Karol je uredil vojaštvvo. Avstrijski vojaki so udarili na Bavarsko. Toda Napoleon je bil dober, spreten vojskovodja. Premagal je naše v treh bitkah in jih potisnil iz Bavarske. In ko so bili naši še četrte premagani, so se vrnil. Napoleon je prisilil dunajsko mesto, da se mu je udalo. Med tem pa je nadvojvoda Karol zbral avstrijsko vojaštvvo in se ob Donavi postavil Napoleonu nasproti! Dva dni 21. in 22. maja 1809 je tekla kri pri Aspernu in Esslingu. Zmagal je nadvojvoda Karol. Ponosen strahovalo Avstrije je podlegel!

Očvidno je dopisnik primerjal svojo liberalno stranko najprej premagani in končno zmagoslavni četi Karola, nadvojvoda! Kmečka zveza naj bo podobna Napoleonovi četi! Zmagovalka je bila v splošni in kmečki skupini za deželni zbor, zmagala je na prvem občnem zboru 31. maja 1909, na izrednem občnem zboru 13. junija 1909 mora biti za

njo Aspern, torej Aspern 1909, to je, liberalci bodo in morajo zmagati! In — sramotno so propadli! In dopisnik se lahko tolazi, da je zašel med krive preroke! Toliko v lastno obrambo!

V Ljutomeru, dne 14. rožnika 1909.

Ognjeslav Škamlec, kaplan.

I Podgradje pri Ljutomeru. Obhajali smo v nedeljo 13. t. m. srebrno poroko našega čisljana obč. predstojnika g. Janeza Črčka z blago soprogo Marijo v krogu svojih sorodnikov in prijateljev. — Spomnili smo se pri bogato obloženi mizi tudi naše dijaške kuhinje v Mariboru ter nabrali 6 K 40. Slavljenecema še mnoga leta!

I Kapela. "Sloga" piše: "Volitve so končane in kmalu bo pozabljeno marsikaj, toda pozabljeno pa ne bodo surnosti in psovke mariborskih gospodov". Ti pristaž Zemljic v dopisnik "Sloga" vidiš vse desetkrat več pri nas, nisi pa videl, kaj se je vse delalo za vašega Zemljica. Lažljivi dopisnik, če ne veš dobro za izid volitve v naši fari, pa bodi tih in ne laž v "Sloga". Glasov je dobil v Murščaku Zemljic nič, Roškar 25, Robič 25, v občini Hrastje-Mota Zemljic 5, Roškar 7, Robič 7, v drugih občinah je dobil Zemljic samo polovico toliko glasov, kakor Roškar in le v Radencih je dobil večino. Dopisnik piše, da so pri nas zelo samostojno misleči kmetje. To je res, a zakaj niso šli volit? Zato ne, ker se jim je studio Zemljicevo uskočko politično delo za liberalizem. Dopisnik "Sloga" piše nadalje, da bi vsi morali delati v bratoljubju in slogi, a ravno slogaška stranka tega ne spolnjuje, ker seje razdor med tukajšnje mladenci in može. Zemljic, le pusti pri miru vse, ker si samo častihlepen, ko pa si izvoljen, pa pozabiš delati. Adijo Zemljic.

I Kapela pri Radgoni. Pri nas se je lansko leto ustanovila Mladenička zveza. Od začetka je šlo precej dobro, a sedaj pa je vse mrtvo, nihče noče več prirejati podučnih shodov in s tem so se tudi mladenci nekako odturnili zvezi. Želeti bi bilo, da bi Mladenička zveza pri Kapeli začela spet redno prirejati shode na korist mladencem. Na delo Mladenička zveza in nje predsednik, na strani pa mu zvesto stojte č. gg. duhovniki in še nekaj drugih!

Opozavalec.

Slovenjgraški okraj.

s Mislinja. Tukaj je odpadel od katoliške vere pri vandralni kramar Martin Šalekar. Mož nosi glavo zelo oblastno pokonci, čeravno je, kakor se govori, njegovo premoženje že zelo jetično. S tem svojim izzivalnim ravnanjem pa je vzbudil med tukajšnjim dobrim ljudstvom silno ogorčenje, in slišal sem redi nekega uglednega moža, da k letu osorej ta gospodči ne bo več izviral po Št. Lenartu. Žalibog se pa še vedno nahaja nekaj zaslepljencev, ki prav zvesto hodijo poslušati njegov evangelij, ki ga zajema iz prostožidarske "Svobodne Misli", ki jo vsiljuje tudi tukajšnjim krščansko mislečim delavcem. Svetujemo temu oblastnežu, da s takim početjem prav knalu preneha, sicer mu bomo posvetili odslej več pozornosti, ko mu bo morebiti ljubo.

s Šalek. Dar 6. junija. Ko je dne 6. junija zbiral nemški Šulverajn darove v nam Slovencem toli sovražne in škodljive namene, je darovala vrla narodajakinja, spoštovana g. Frančiška Stropnik v Šaleku, župnija Smartno pri Velenju, za "Društveni dom" Kat. slov. izobraž. društva istot 200 kron, za kar ji odbor izreka najsršnejšo zahvalo. — Maks Goričar, predsednik. Jožef Jan, podpredsednik.

s Šmartin ob Paki. Tukaj je bil 13. t. m. enočasno izvoljen županom Martin Pirtovšek in svetovalcem Franc Klančnik, Franc Steblonik in Jožef Letonje, vrlj katoliški možje in zvesti pristaž Kmečke zveze. Naše zmaga je sicer sijajna. Toda, žalibog, prazna blagajna. Več tisoč dolga. Doklad dvajsetkrat po dva. Toda vkljub takim razmeram nas novi občinski odbor navdaja s trdnim zaupanjem, da bo znal od nasprotnikov zavoženo gospodarstvo tako urediti, da ne bodo dakovaplaci preveč občutno prizadeti. Veleč. g. župnik Jožef Kolarčič bo 20. t. m. obhajal tukaj zlato sv. mašo. Bog živi velezastužnejši jubilanta!

Skale. V nedeljo dne 6. t. m. je imel naš novoustanovljeni telovadni odsek predavanje. Predaval je načelnik mariborskega "Orla" o notranjem delovanju telovadnega odseka, o dolžnosti članov in namenu telovadne organizacije. Z veliko pozornostjo so sledili telovadci predavanju. Nato je govoril še brat načelnik našega telovadnega odseka in pozival telovadce, da naj se z vso vneročno oklenejo telovadnega odseka in pridno obiskujejo vaje. Med telovadci vlaža veliko navdušenje in upati je, da se bode novoustanovljeni odsek lepo razvila. Večino zaslombo ima naš Orel v gospodu dekanu, ki mu je dal na razpolago prostore za telovadbo. Ima pa tudi veliko nasprotnikov, žalibog da celo med našimi pristaži sammimi. Želeti bi pač bilo, da ti kratekovidneži z ozirom na blag namen, ki ga imajo telovadni odseki, spremenijo svojo taktiko, in prično z vsemi močmi podpirati in bodriti mladenci, ki se s takim veseljem oklepajo najboljše krščanske mladeničke organizacije na Slovenskem. Mladenci, vi pa ne ozirajte se na desno in levo pogumno naprej, za jasnim cilji krščanske telovadne organizacije. Po hudem boju pa boste zmaga tem častnejša. Na zdar!

Konjiški okraj.

k Konjice. V nedeljo 13. t. m. je imelo naše slovkat. politično društvo svoj občni zbor. Predsednik Fr. Napotnik pozdravi navzoče zlasti g. dež. poslanca Petra Novaka, ter v kratkih pa jedrnatih besedah povdarja pomen našega društva in pozivlja vse društvenike, da naj vstrajajo v boju

zoper naše politične sovražnike, dokler na celi črti ne zmagajo naša slovenska in katoliška načela. Pristopilo je nato 7 novih udov, med njimi tudi dva znana pristaž liberalne Narodne stranke gg. August Kolšek, pravnik in Fr. Košar, tajnik Posojilnice v Konjicah. Iz gotovih vzrokov jih občni zbor ni odklonil, a kako se njiju ravnanje strinja z načeli, ki jih sicer imata, naj sodita sama in javnost, ki ju pozna. V nov odbor so bili razun blagajnika izvoljeni stari odborniki, namreč: Fr. Napotnik, načelnik; Juri Šibanc, nač. namest.; Viktor Preglej, tajnik; Martin Jurhar, blagajnik; Ig. Potnik, Fr. Ložak, Ivan Bezget, Jožef Kline in Franc Flis, odborniki. Tajnik g. kaplan Viktor Preglej, poda na kratko poročilo o delovanju društva v preteklem letu. Povdarja, da sicer ni priejalo javnih shodov, ker je to storila S. K. Z., a v svojih sejah, ki jih je bilo pet, je zasledovalo vse politično in gospodarsko gibanje v konjiškem okraju, in po svojih odbornikih tudi poseglo v politiko in narodno gospodarstvo. Tako so n. pr. odposlanci društva na zaupne shode v Mariboru bili vsled sklepa v odborov seji vedno proti vsakemu kompromisu pri deželnozborovskih volitvah, na gospodarskem polju pa se je pod uplivom društva ustanovila Kmečka hraničnica in posojilnica-rafajzenovka, katera je v kratkem času si pridobila veliko zaupanje ter že mnogo koristila pri gospodarstvu pa tudi narodni politiki. Stroški, ki jih ima društvo, se pokrijejo s prostovoljnimi doneski. Nato dobi besed g. dež. poslanec Peter Novak, se zahvaljuje za glasove, oddane ranj pri volitvah, ter z njemu lastno zgovornostjo pozivlja navzoče k združitvi v S. K. Z., razloži položaj prihodnjega dežel. zborna z ozirom na število, narodnost in politična načela poslancev in obljubi vse moči zastaviti v korist svojih volivev. (Glasno pritrjevanje.) K besedi se oglaši g. pravnik A. Kolšek ter pozivlja, naj polit. društvo protestira proti nastavljenju nemškatarskih učiteljev na slovenskih zlasti na novi šestrazredni slovenski okoliški šoli. Sprejme se enoglasno sledenje resolucija: "Kat. politično društvo za konjiški okraj odločno zahteva, da se na slov. okoliški šoli v Konjicah nastavi za novi šesti razred de slovenski učitelji, kakor tudi eventualno na vsako drugo izpraznjeno učiteljsko mesto, ter odločno protestira, da bi se na slovensko šolo nastavljal nemški ali nemškatarski učitelji." Tudi g. dež. poslanec objavil v tem oziru pomagati. Posestnik M. Zidanšek iz Špitaliča izraža željo, naj bi se iz trtnic dijaki in cepljenke dajali ceneje, ter želi, da bi se tudi malim vinogradnikom dovoljevala brezobrestna posojila. Tudi v tem oziru se bo skušalo kaj doseči. Župan Jurij Šibanc opozarja gosp. poslanca na rokodelska v sprejetišča. Kmetje morajo plačevati tudi za te, a koristi nimajo nobenih. G. poslanec oglasil, da hočejo slov. poslanci zastaviti vse moči, da se ta naprava ali odpravi ali vsaj tudi v korist kmeta obrne. Ko se je še o nekaterih drugih zadevah pogovorilo, sklene gosp. predsednik ta lepo uspeli občni zbor polit. društva.

Celjski okraj.

Porotne obravnave v Celju se začnejo dne 5. julija. Slovenski porotniki se opozarjajo na edini slovenski hotel v Celju "Pri belem volu", kjer dobijo po ceni prenočišča, oziroma stanovanja, okusno hrano in dobro pijačo. Vodstvo hotela je v zadnjem času poskrbelo zlasti za dobrega Halozana in pristnega Bizeljanca po jako nizki ceni. Vedno sveže pivo ugaja vsakemu pivopivcu. Porotnikom se bo z vso pozornostjo postreglo, da se čutijo v slovenski hiši domače.

c V Petrovčah je umrl dne 13. t. m. popoldne ob 6. uri gospod Slanc. Bog mu daj večni mir!

c Sv. Peter v S. d. Županom je izvoljen g. Vinko Ušen, vrlj pristaž Kmečke zveze. Čestitamo!

c Sv. Peter v Savski dolini. V Zg. Grušovljah se bo v nedeljo 20. t. m. blagoslovil nov kozolec. Isti dan bodo priedile mladenke veliko gledališko predstavo.

c Mozirje. V nedeljo dne 16. maja in 13. junija smo se v velikem številu zbrali v gostilni g. Vasleta, ker je nas povabilo izobraževalno društvo na gledališke predstave. Naša pridna dekleta, katerih je bilo 19, so zoper nastopila kot izvrstne igralke s krasno igro "Nežika z Bleda". Vsaka je svojo vlogo častno rešila, tako da je bil marsikater ginjen do sož. Za njimi so pokazali fantje svojo spremnost, ko so igrali igro "Vaški skopuh"; tukaj pa ni manjkalo smeha. Glavni povzročitelj smeha je bil seveda skopuh in škrati. Skopuh je pokazal svojo skopo in krivično ravnanje s svojim bratom. Tudi tamburaši in pevci, ki so pred, med in po igrah kratkočasili občinstvo, zaslužijo pohvalo. Vsa čast igralkam in igralec, kateri tako vrlo delujejo za napredek društva, ki se ne zmenijo za posnehovanje in obrekovanje nasprotnikov. Le krepko naprej za katoliško slovensko stvar.

c Sv. Miklavž pri Laškem. Zlato mašo bo daroval preč. g. Jožef Kolarčič, župnik v Šmartnem na Paki, dne 20. junija. Na mnoga leta!

Ponikva ob j. žel. Dne 8. in

Brežiški okraj.

b Z Bizejskega. Z velikim zanimanjem in začudenjem sem bral v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“, kako so nas naši mogoci hoteli ujeti v svoje politične zanke, z vinarsko zadrugo v Celju. Sapa jima je kar pošla; nobenega zagovora nam ne povedo, zato pa moramo „Gospodarju“ popolnoma verjeti. Saj je vendar cel odlok ministrstva do besede ponatisnjen. Sicer pa smo že prej vedeli, da nam liberalci nikdar niso želeli nič dobrega, razun če je tudi za nje kaj dobička pokazalo. Oni pokupijo od nas vino po sramotno nizki ceni, nam odvzamejo vse najboljše kupce, ter jim usilijo od nas kupljeno vino, zraven pa ves dobiček sami v žep vtaknejo. Zahvaljujemo se „Gospodarju“, da nam je pravočasno odkril nakane liberalne celjske zadružne zveze z nami; na take limanice pa že ne pojdemo! Zadnji čas pa je, da se najdejo pota, po katerih more mali vinogradnik priti naravnost do velikega vinskega kupca v mestih, ne pa šele skozi roke kake kapitalistične zadruge ali pa skozi roke naših velikih vinskih kupčevalcev. Od te zadruge v Celju bi imeli dobiček le oni člani, kateri bi bili odboru po godu, vsi drugi — in teh bi bila seveda ogromna večina, pa bi ob strani stali in le zgubo morali garantirati. Z veseljem pozdravljam tedaj misel, sproženo na shodu kmetijske podružnice v Brežicah, naj se mali vinogradniki sami med sabo pogovore, kako bi se dalo enotno postopati pri vinski prodaji in posamezne napake odpraviti n. pr. nepotrebni nameček. Hočemo kmalu dejanj videti. Kmet.

b Šedem pri Rajhenburgu. Velik strah smo imeli pri nas v noči od 11. do 12. junija. Okoli polnoči je začelo goretji gospodarsko poslopje kmeta Jožefa Škoberne in je tudi del zgorelo. Hvala Bogu, da je ostal ogenj omejen le na to poslopje, sicer bi lahko pogorela cela vas. V ognju je poginilo tudi par volov, ena krava in ena telica. Vpepeljeno poslopje ni bilo zavarovan. Škoda se ceni na 3000 K. Zažgal je najbrž po neprevidnosti neki berač, ki je bil tisti večer močno pijan, in katerega so spravili v listnico sedaj uničenega poslopja spat. — Vdova Ana Vovčko se je pri tej nesreči tako prestrašila, da je sedaj smrtnonevarno bolana.

Zahtevajte po gostilnah računske listke S. K. S. Z. v korist obmejnemu skladu.

Najnovejše novice.

Državni zbor.

Poslanec Roškar je dne 15. t. m. vložil nujni predlog za po toči in povodnji poškodovane posestnike v okrajih Maribor, Sv. Lenart in Gornja Radgona. V predlogu se zahteva odpis davka, pa tudi primerna podpora prizadetim ubogim ljudem. Nujno potrebno pa je, da vsakdo naznani škodo takoj c. k. okrajnemu glavarstvu; najbolje je, da stori to občinski predstojnik za vse poškodovane skupaj, in zahteva takojšnje odreditev komisije za cenitev škode, ker brez te se ne odpiše davek in tudi podpora ne dobi.

Zbornica je začela dne 16. t. m. podrobno razpravo o proračunu. Slovenski poslanci so se oglasili kot govorniki proti proračunu. Pri podrobni razpravi je govoril tudi slovenski poslanec dr. Benkovič. Ostro je prijeman justičnega ministra Hochenburgerja in nemškega ministra dr. Schreinerja, kojega delovanje je imenoval celo navadno hujskanje. Vsenemški Malik je hotel govorniku ugovarjati a dr. Benkovič ga je zavrnil, da je takoj utihnil.

Nevarno je obolel č. g. dekan na Vidmu H. Verk. Priporoča se v molitve.

Iz pošte. Poštni oficijant Ivan Kreft je dobil mesto poštnega ekspedientja pri Št. Jurju ob Ščavnici.

Imenovanje. Upokojeni nadučitelj Karol Valentinič v Laškem je dobil naslov ravnatelja.

Razpust goriškega deželnega zbora. „Hrvaška korrespondenča“ poroča, da se ministrski predsednik Bienerth in notranji minister Haerdtl še nista odločila za razpust goriškega deželnega zbora, ker ne upata od novih volitev večine, ki bi bila voljna delati.

Volitve v Trstu. Pri včerajšnjih ožjih volitvah v 16 volilnih okrajih 4. skupine mesta Trst je bilo izvoljenih 10 soc. demokratov in 6 italijanskih liberalcev.

Listnica uredništva.

Pekelska ves: Podpis nečitljiv, zato v koš. — Šmartin, Misličja: Preosebno. — Ljutomer, Dramlje, Gotovlje: Prihodnje.

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo.

290

Zahvala.

Podpisana se zahvaljuje ogrsko-francoski zavarovalni akcijski družbi „Franco-Hongroise“ za ji iz požarne škode dne 12. aprila t. l. priznano odškodnino kakor tudi za najkulantnejšo izplačilo po agenturi pri Janežu Wergles pri Sv. Jurju v Slov. gor.

Istočasno se čutim dolžno, da to družbo kar najboljše priporočam.

Navarda, okraj Sv. Lenart v Sl. g., 9. maja 1909.

Alojzija Bauman l. r. 477

Vincenc Bauman l. r., priča. Jakob Berlič l. r., priča.

Pojasnila o inseratih daje upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 12. junija 1909.

Gradec	52	31	66	69	13
Dunaj	17	22	29	70	77

Učenec, star 14 do 16 let se sprejme tako v knjigovski obrti. Ponudbe sprejema Eduard Sliua, knjigovnica v Mariboru, Gerichtshofgasse 24. 463

Proda ali v najem se da na Dobri radi družinskih razmer hiša z opeko krita, drugo poslopje vse v dobrem stanju, redi lahko štiri krave; mleko se lahko na toplicah proda, ktere so komaj 10 minut oddaljene. Naslov se izve pri upravnštvu. 464

Kupim v prijaznem kraju v ravni legi ne daleč od kake vasi ali od farne cerkve, bolj malo, srednje in dobro oskrbljeno posestvo bodisi v ptujskem, mariborskem ali celjskem okraju. Cesa naj bi bila od 6 do 12 tisoč kron, katera svota se bo pri kupčiji izplačala. Naslov Janez Debelak, Poljčane. 460

Učenca z dobrimi šolskimi spravedljivi v poštenih staršev sprejme tako v trgovino mešanega blaga Franc Mikl in sin sv. Marijeta pod Ptujem. 450

Trgovina mešanega blaga blizu cerkve in pošte s trafiko z blagom in opravo vred se proda. Naslov v upravnštvu. Cena vsega je 2400 Kron. 474

Zdravi delavci in delačke, tudi cele družine dobijo v tovarni vžigalic v Rušah pri Mariboru trajno in dobro plačano službo in tudi prosta stanovanja. 476

Dva učenca, karer bi imela veselje do podobarske ali kamnoklesarske obrti, sprejme tako pod udignimi pogoji Jakob Golobič, pčobor v Ljutomeru. 478

ZAHVALA.

Povodom smrti moje ljubljene matere

Neže Hajdenik

v Kostričnici, ki se je dne 23. maja v starosti 74 let preselila v večnost, izrekam na tem mestu preč. g. župniku Fr. V., nadučitelju O., kakor tudi vsem znancem in prijateljem, ki so spremljili pokojno mater do groba, prisreno zahvalo.

Andrej Hajdenik, premagar v Hamborcu ob Reni. 482

Franc Divjak, slikar in pleskar v Mariboru, župnijska ulica št. 7, sprejme tako v sklepni slike.

483

Treznega mlinarskega pomočnika kateri se pri valčnem mlenju razume, ter marljivega mlinarskega učenca potrebuje tako Alojz Kukovec, posestnik umetnega mlina v Ptaju. 479

Gostilna, oddaljena 2 minuti od farne cerkve z enozadstropno hišo s sedmimi sobami, tremi kuhinjami, s kletjo in celim gospodarskim poslopjem, se proda ali pa da v najem. K temu spada tudi 14 oralov zemlje, obstoječe iz travnikov, hišni hram ima 4 sobe, 2 kuhinje, spodnjo klet, so hlevi, kleti, gumeni in svinjski hlevi, in še ena soba in prostori za delavnico kakega obrtnika. Vodnjak pri hramu, velik in plodovit vrt za zelenjadi, potem prostor za stavbo še enega poslopja. Cena je 16.000 Kr. Prav tako se tudi hrami brez zemlje, aka kdo želi. Lahki plačilni pogoji. Več se izve pri Antonu Vrabl-u, trgovcu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 424

Važno za vinogradnike. Priporočamo vacuum-peronospora brizgalnice, ki jih sam izdelujem. Po prava vseh sestav. Jožef Hietzel, Maribor, Koroska cesta 6. 429

Posestvo se proda v trgu Ljutomer, ki meri čez 7 oralov zemlje, gozd, travniki in njiva. Poslopja so vsa zidana in v dobrem stanju, hišni hram ima 4 sobe, 2 kuhinje, spodnjo klet, so hlevi, kleti, gumeni in svinjski hlevi, in še ena soba in prostori za delavnico kakega obrtnika. Vodnjak pri hramu, velik in plodovit vrt za zelenjadi, potem prostor za stavbo še enega poslopja. Cena je 16.000 Kr. Prav tako se tudi hrami brez zemlje, aka kdo želi. Lahki plačilni pogoji. Več se izve pri Antonu Vrabl-u, trgovcu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 424

Važno za vinogradnike. Priporočamo vacuum-peronospora brizgalnice, ki jih sam izdelujem. Po prava vseh sestav. Jožef Hietzel, Maribor, Koroska cesta 6. 429

Štefan Kaufmann
trgovec z železom
v Radgoni,

trgovca najboljše ocelne motike in lopate, dobre kose in srpe, pravo štajarsko železo se dobi po najnižji ceni

in solidni postrežbi. 938

Učenca, pridnega, od poštenev staršev tako sprejme g. Jožef Folger krojaški mojster, Maribor, Koroska ulica 19. 465

Jako dobičkanost posestve z 6 oralov zemlje in lepo zidano hišo katero je 50 korakov od farne cerkve oddaljeno ter tako pripravno za kakega upokojenca, se za 14.000 Kron s premično vred takoj proda. Natančneje pri g. Josipu Serne, Gradiška, pošta: Pesnica. 470

Sedlarški pomočnik se sprejme v trajno delo. Jakob Kralj, sedlar, Zeleznički, Gorenjsko. 448

Mizarški učenec se takoj sprejme v Maribor, pri A. Wiher, mizar v Maribor, Zeleznički, Gorenjsko. 448

Patent zarezna strešna opeka in vse druge vrste strešne opeke se dobiva najboljše vrste po najnižji ceni na tovarni D. TOMBAM v Jurovcih pri Ptaju. 889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

889

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogo modnega volnenega in perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno suknjo (štofe) za moške obleke, srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje, preproge, zastore, razni civilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Burgplatz 2:

Premog in dryva

prodaja, ter stavi tudi na dom
A. VERTNIK
trgovina z mešanim blagom,
:: premogom in dryvami ::
Maribor, Koroška cesta.

Obleke in perila kupujete po najnižji ceni v trgovini z manufakturnim blagom

FELIKS ROP

MARIBOR, Poštna ulica št. 8.

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato raznovrstnih zlatih, srebrnih in nikljin ur, očal, daločedov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo. ::

Veselice

se prirede in zato nudi na-
redna trgovina ::
VILKO WEIXL,
MARIBOR, Gospodska ulica 33,
lampijone konfeti, kače, srečke za srečolov, šaljive do-
pisnice, slovenske razglednice, barvan papir in različne
dubitke v najlepši izbiri po jako nizki ceni. ::

Glavna zaloga Barthelnovega apna
za poklajo! Razne vrste travnega,
detelnega, gozdnega in vrtnarskega
semena priporoča

M. Berdajs MARIBOR
Sofijin trg

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2
sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun ter je obrestuje po čistih 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papir-
Delniška glavnica K 3,000.000. — Reservni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
:: in Trst ::

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po štiri odstotke ter pripisuje obresti vsa-
kega pol leta h kapitala. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji:
Gornjigrad, Seynica, Šmarje, Šoštanj in Vranske in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote
v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za dijaške ustaneve 30.000 K, za vodovodne na-
prave 10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obratne strokovne šole 2.400 K, za
podporo različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužujte se

Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalažate denar za mladoletne ali
varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne in varovance izključno le v **Južnoštajersko hranilnico.**

Za brezplačno določljivitev denarja so položnici e. kr. poštnohraničnega računa št. 18.818 vsakemu na razpolago.

Kilne pase, z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obvezne, suspenzorije, podlage za noge, bergele, pokončne držaje, razne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem predpisu i. t. d. izdeluje po jako nizki ceni, staroznana tvrdka FRANC Podgoršek, bandažit in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7. Zaloga vsakovrstnih v to stroku spadajočih zdravilnih in drugih potrebičin, ter rokavice v veliki izbiri.

Lovske puške

vseh sestav, priznano delo
prve vrste, z najboljšim
strelnim učinkom priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig

družba z omejeno zavezo v Borovljah (K r. ko.).

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in
barvanje raznih oblek, kožuhovin, rokavice itd. Lišpa od
oblek ni treba odstraniti. Edini
slovenski zavod te vrste.
Nabiralnica v Mariboru pri J.
Vezjak, krojač, Šolska ulica 4.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

Ivan Ravnikar Celje

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter
vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst mineralne vode,
nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad
vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.
:: Na debelo in drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::

S spoštovanjem:

IVAN RAVNIKAR.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica,
osnovana od občine svobod-
nega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpečetitvi po blišku nepremičnine vseke vrste: hišo,
gospodarska poslopja, tvrnice, mline itd. ter premičnine, kakor:
hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podežnica „CROATIA“ v Trstu, Gorne št. 1.

Prvi zavod za graviranje in izde-
lovanje kavčuk štambilj. ::
Anton Černe,
Ljubljana Sv. Petra
cesta 6.

Zunanjia naročila izvr-
šujejo se točno. Ceniki na zahtevo
zastonj in poštne prosto. Konku-
rirja z vsakim sličnim podjetjem.

A. Jurca naslednik Alojzij Senčar v Ptiju,

priporoča svojo bogato zalogo špecerijskega blaga, suhih barv, firneža in karboleja ter
vseh vrst lakov, kupuje in prodaja deželne pridelke. Gostilničarjem priporočam vseh vrst
mineralne vode, nadalje domače in ogrske salame. Poljedelcem priporočam za pomlad
vsakovrstna poljska in trtna semena, za katerih kaljivost se jamči.
:: Na debelo : na drobno. — Nizke cene : točna postrežba. ::

Mnogovrstne razglednice

priporoča trgovina
tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Bi že samo v našem cesarstvu letno več prigospodarili, ko bi se p. n. posestniki posluževali
„Palma“, ki pospešuje optiranje vsakovrstnih perutnih in dojivnik živali, jih obvaruje bolezni in
oskrbi sigurno, če so belane za difterijo ali pa v prebavilih. 1 K pošt. znak (nakazano 6 v. ved)
prirose Palma z navodilom poštne prosto; spod 4 K ni povzet. Priporočam se I. E. Weixl,
priprav. živ. živil, Maribor, Zofijin trg 3. Čez sto priznan. Prospekt prosto.

1001

